

**Задание за оценка на социалното въздействие на
Проект за добив и преработка на златосъдържащи руди,
община Крумовград, България**

Предаден на

"Дънди Прешъс Металс Крумовград" ЕАД

Предаден от

**"АМЕК Ърт енд Инвайрънментъл Великобритания"
Лтд.**

ЗАДАНИЕ ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ
НА ПРОЕКТ ЗА ДОБИВ И ПЕРЕРАБОТКА НА
ЗЛАТОСЪДЪРЖАЩИ РУДИ, ОБЩИНА КРУМОВГРАД,
БЪЛГАРИЯ ЮЛИ, 2014 Г.

ФОРМУЛЯР ЗА ИЗДАВАНЕ НА ДОКЛАД

Име на Клиента	"Дънди Прешъс Металс Крумовград" ЕАД		
Име на проекта	Проект за добив и преработка на златосъдържащи руди, Крумовград		
Заглавие на отчета	Задание за оценка на социалното въздействие		
Статус на документа	ПРОЕКТЕН ВАРИАНТ	Брой №	1
Дата:	03 декември 2014		
Референтен документ	7879140150	Номер на заданието A150-14-R2232	
Изготвил	Кейт Блеклок	Подпис и дата	
Рецензент	Фергъс Анкорн	Подпис и дата	
Одобрение от Мпроектен мениджър	Мигел Диас	3 декември 2014	

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА ОТГОВОРНОСТТА

Настоящият доклад е изготвен специално за горепосочения клиент от „АМЕК Ърт енд Инвайрънментъл Великобритания“ Лтд. (АМЕК). Качеството на съдържащата се в него информация, заключенията и оценките, са отражение на вложеното усилие в предоставяните от АМЕК услуги и се базират на: i) наличната информация в момента на изготвяне, ii) подадени данни от външни източници, и iii) изложените в доклада заключения, условия и квалификации. Докладът е предназначен за използване от горепосочения клиент съобразно сроковете и условията на договора му. Всяко друго използване или позоваване на доклада от трета страна е изцяло на нейна отговорност.

РЕЗЮМЕ

"Дънди Прешъс Металс Крумовград" ЕАД (ДПМ) е договорил коригиран финансов пакет с консорциум от банки, които "Европейска банка за възстановяване и развитие" (ЕБВР) представлява като агент по екологичните въпроси. Като част от процеса, ЕБВР изисква от ДПМ да предостави допълнителна информация на банката за проекта за добив и преработка на златосъдържащи руди в община Крумовград (Проекта), за да документира спазването на изискванията за качество на ЕБВР и Международните финансови корпоративни стандарти за качество. ДПМ е изисквала АМЕК да консултира изготвянето на Допълнителен информационен пакет на Кредитиращата институция.

Част от този пакет трябва да съдържа информация, събрана от Заданието за оценка на социалното въздействие върху проекта.

Заданието на ОСВ трябва да бъде определено чрез задание за обхват (*scoping study*) със следните цели:

- Определяне на обхвата и административната рамка на проекта
- Определяне на предварителен обхват на въздействие на проекта
- Установяване на съществуващото социално-икономическо състояние
- Обобщение на очаквани влияния
- Определяне на проучвания, необходими за по-добро разбиране на базисни условия и влияния
- Проучване за ангажираността на заинтересованите страни като част от предварителния обхват, допълвайки обхвата на оценката
- Изготвяне на Задание за ОСВ.

Това задание обобщава установеното в обхвата на ОСВ.

Значителна част от публично-достъпната информация за социалните аспекти вече е събрана, подредена и отчетена и това е описано. Стандартите и основните критерии на ОСВ са определени и описание на заданието е предоставено за определяне на предварителния обхват. Планът на проекта поставя фокус върху установяване на потенциални зони на влияние, които принципно се отнасят към такива директни физически влияния като шум и прах, но зонироването също дава отправна точка за идентифициране на района на влияние на разширената ОСВ. Пълна идентификация на зоната на въздействие като част от анализа на съществуващото социално-икономическо състояние ще бъде извършена след обработка и оценка на данните.

Заданието предоставя обобщение на настоящата социално-икономическо състояние и предоставя обобщена информация от консултации със заинтересованите страни, която представя същината на въпросите, касаещи

ЗАДАНИЕ ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ
НА ПРОЕКТ ЗА ДОБИВ И ПРЕРАБОТКА НА
ЗЛАТОСЪДЪРЖАЩИ РУДИ, ОБЩИНА КРУМОВГРАД,
БЪЛГАРИЯ юли, 2014 г.

проекта. От това заданието определя очакваните въздействия, които трябва да бъдат отразени в ОСВ.

Предложеното задание на ОСВ се определя във връзка със следното:

- Предварително предложена зона на проучване
- Преглед на съществуващи проучвания и отчети, които трябва да бъдат включени в ОСВ
- Оценка на съществуващото социално-икономическо състояние, обхващаща проучване на домакинствата
- Проучване на екосистемните услуги
- Оценка на въздействието, методология и докладване
- План за социално управление
- Постоянно ангажиране на заинтересованите страни и обществени консултации

СЪДЪРЖАНИЕ

1.0	ЗАДАНИЕ ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ УВОД	1-1
1.1	Задание на ОСВ	1-1
1.2	Работа, свързана с Оценката на социалното въздействие към днешна дата	1-2
1.3	Методология	1-4
1.4	Ограничаващи фактори	1-5
2.0	ПРАВНА И АДМИНИСТРАТИВНА РАМКА	2-6
2.1	Контекст на политиката	2-6
2.2	Българско законодателство	2-6
2.3	Изисквания за качество на ЕБВР	2-6
2.4	Корпоративни ценности, Политики и Стандарти.....	2-8
3.0	ОПИСАНИЕ НА ПРОЕКТА (ТЕКСТЪТ Е ИЗМЕНЕН ПО ОПИСАНИЕ ПРЕДОСТАВЕНО ОТ ЕКИПА НА ДПМ).....	3-12
3.1	Описание и разположение на проекта	3-12
3.2	Достъпност, климат, местни ресурси, инфраструктура и физикогеографска характеристика.	3-13
3.3	Оперативни дейности и развитие	3-13
3.3.1	Реализация на проекта и разходи	3-16
3.4	Минно оборудване	3-17
3.5	Интегрирано съоръжение за съхранение на минни отпадъци (ИССМО)	3-17
3.5.1	Описание и избор на площадка	3-17
3.5.2	Общо описание.....	3-18
3.6	Закриване и рехабилитация.....	3-19
3.7	Управление на водите	3-19
3.8	Комуникации	3-19
3.9	Път за достъп и изграждане на производствени инсталации.....	3-19
3.10	Отпадъчни води.....	3-20
3.11	Съхранение и разпределяне на горива	3-20
3.12	Съоръжения за измиване на превозните средства	3-21
3.13	Електрозахранване и електрическа мрежа	3-21
3.14	Сгради	3-21
3.15	Пожарна безопасност	3-21
3.16	Охрана и сигурност	3-22
4.0	КОНТЕКСТ НА ПРОЕКТА	4-23
4.1.1	Зона на въздействие.....	4-23
4.2	Ключови социално-икономически характеристики на района	4-29
4.2.1	Управление	4-29
4.2.2	Демографски профил	4-29
4.2.3	Природни ресурси и земеползване	4-33
4.2.4	Инфраструктура	4-34
4.2.5	Икономически контекст	4-38
4.2.6	Образование.....	4-39
4.2.7	Здравеопазване	4-40
4.3	Културно наследство	4-40
4.4	Основни констатации	4-42
5.0	ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ, КОИТО СЛЕДВА ДА СЕ АДРЕСИРАТ ОТ ОЦЕНКАТА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ	5-44
6.0	ТЕХНИЧЕСКО ЗАДАНИЕ ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ (ОСВ)	6-47
7.0	СЛЕДВАЩИ СТЪПКИ ПО ИЗГОТВЯНЕ НА ОСВ	7-65
8.0	СПИСЪК С ДОКУМЕНТИ, ПРЕГЛЕДАНИ НА ФАЗАТА НА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОБХВАТА	8-66

9.0	ПРИЛОЖЕНИЯ	9-67
9.1	Приложение А: Регистър за обществени консултации	9-67
9.2	Приложение В: Записки по обществените консултации	9-68
9.3	Приложение С: Дънди Прешъс Металс Инк Политика за околна среда и устойчиво развитие	9-89
9.4	Приложение D: Карта на ловните терени	9-92
9.5	Приложение E: Методология за проучване на домакинствата	9-93

ТАБЛИЦИ

Таблица 1-1:	Проучвания, свързани със социално-икономическата оценка извършена от ДПМ до м. май 2014 г.	1-2
Таблица4-1:	Население на гр. Крумовград и съседните му села (2011)	4-30
Таблица4-2:	Етнически състав на населението в България (2011)	4-31
Таблица4-3:	Вероизповедания в България (2011)	4-32
Таблица 4-4:	Предоставени ВиК услуги за 2012г.	4-37
Таблица4-5:	Икономически активно население на възраст 15 години и нагоре	4-39
Таблица4-6:	Теми и въпроси, повдигнати от заинтересованите страни при проучването на обхвата на проектните дейности	4-42
Таблица 5-1:	Идентифицирани потенциални положителни и негативни въздействия	5-44
Таблица 6-1:	Примерен списък на сферите за проучване, които да бъдат включени в изходното проучване	6-53
Таблица6-2:	Критерии за сериозност на въздействието	6-58
Таблица6-3:	Кодове за вероятност и сигурност	6-59
Таблица7-1:	График на процеса по ОСВ	7-65

ФИГУРИ

Фиг3.1:	План на разположението на проекта за златодобив в Крумовград	3-13
Фигура 3.2:	План на проектната площадка	3-15
Фигура 4.1:	Местоположение на находище Ада тепе в рамките на община Крумовград	4-24
Фиг4.2:	Териториален контекст на проекта	4-26
Фигура 4.3:	Изглед на потенциално засегнатите общности от Крумовград до пътя за с. Звънарка	4-27
Фигура 4.4:	Типична къща с градински двор с насаждения за лични нужди	4-27
Фигура 4.5:	Нива с тютюневи насаждения	4-28
Фигура 4.6:	Водопой на добитък в с. Победа	4-28
Фигура 4.7:	Изглед към Крумовград от ет.2 на жилищна сграда; в далечината - Ада тепе	4-28
Фигура 4.8:	Крумовград - централен площад	4-29
Фигура 4.9:	Пътища, водещи до потенциално засегнати общности	4-35
Фигура 4.10:	Мост над р. Крумовица (Източник: ДПМ)	4-35
Фигура 4.11:	Мост над р. Крумовица (Източник: ДПМ)	4-35
Фигура 4.12:	Кладенец за питейна вода в къща в с.Победа	4-37
Фигура 4.13:	Съоръжение за питейна вода в Синап	4-37
Фигура 4.14:	Археологически разкопки на Ада тепе	4-41
Фигура 4.15:	Археологически разкопки на Ада тепе	4-41
Фигура 4.16:	Изглед към гробището откъм пътя	4-42
Фигура 6.1:	Варианти за път за достъп и предпочитан път (източник: ДПМ)	6-51
Фигура 6.2:	Матрица за оценка на риск и значимост	6-60

ЗАДАНИЕ ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ
НА ПРОЕКТ ЗА ДОБИВ И ПРЕРАБОТКА НА
ЗЛАТОСЪДЪРЖАЩИ РУДИ, ОБЩИНА КРУМОВГРАД,
БЪЛГАРИЯ юли, 2014 г.

Съкращения

ЕБВР	Европейска банка за възстановяване и развитие
ОВОСС	Оценка на въздействието върху околната и социална среда
ДПМ	„Дънди Прешъс Металс Крумовград“ ЕАД
СПИН	Синдром на придобита имунна недостатъчност
МФК	Международна финансова корпорация
НСИ	Национален статистически институт
ПАЗС	План за ангажиране на заинтересованите страни
ОСВ	Оценка на социалното въздействие
ПСУ	План за социално управление
WAI	Wardell Armstrong International

1.0 ЗАДАНИЕ ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ УВОД

По отношение на Проекта за добив и преработка на златосъдържащи руди, община Крумовград (Проекта), "Дънди Прешъс Металс" (ДПМ) е договорил коригиран финансов пакет с консорциум от банки, които "Европейска банка за възстановяване и развитие" (ЕБВР) представлява като агент по екологичните въпроси. Като част от процеса, ЕБВР изисква от ДПМ да предостави допълнителна информация на банката за проекта, за да документира спазването на изискванията за изпълнение на ЕБВР (ИИ) и Стандартите за изпълнение (СИ) на Международната финансова корпорация, с цел разработване на екологичен и социален план за действие, който да удовлетворява изискванията на ЕБВР. Може да се наложи оповестяване на част от допълнителната информация според процедурите за оповестяване на ЕБВР. ДПМ е изискала АМЕК да консултира изготвянето на Допълнителен информационен пакет на Кредитиращата институция.

Част от този пакет трябва да съдържа информация, събрана от Заданието за оценка на социалното въздействие върху проекта.

1.1 Задание на ОСВ

Това задание е изготвено от "АМЕК Ърт енд Инвайрънментъл Великобритания" Лтз. (накратко "Консултант") за клиента си, "Дънди Прешъс Металс Крумовград" ЕАД (накратко "Клиент" или "ДПМ").

Целево проучване

Заданието представлява оценъчна процедура, а целта ѝ е да определи обхвата на Оценката на социалното въздействие (ОСВ) на проекта, както следва:

- Определяне на обхвата и административната рамка на проекта
- Определяне на предварителен обхват на въздействие на проекта
- Установяване на познати базисни условия
- Обобщение на очаквани влияния
- Определяне на проучвания, необходими за по-добро разбиране на базисни условия и влияния Тези проучвания трябва да бъдат част от оценката на влиянията
- Проучване за ангажираността на заинтересованите страни като част от предварителния обхват, допълвайки обхвата на оценката
- Изготвяне на Задание за ОСВ.

1.2 Извършени към настоящия момент дейности, свързани с Оценката на социалното въздействие

ДПМ е провел поредица от проучвания, свързани със социално-икономическата оценка. Таблица 1 изброява тези проучвания. Към настоящия момент, обаче, не е разработена формална ОСВ.

Таблица 1-1: Проучвания, свързани със социално-икономическата оценка извършена от ДПМ до м. май 2014 г.

Документи	Дата:	Изготвено от:
Проектна оценка на въздействието върху околната среда		
ДОКЛАД ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА на инвестиционно предложение за "Добив и преработка на златосъдържащи руди от участък "Ада тепе" на находище "Хан Крум", общ. Крумовград	10 дек.	
Доклад на БММ ЕАД, част 3, 18.07.11, Обществено обсъждане в с. Овчари	11 юли	
Доклад на БММ ЕАД, част 1, 11.07.11, Обществено обсъждане в с. Дъждовник	11 юли	
Доклад на БММ ЕАД, част 4, 22.07.11, Обществено обсъждане в гр. Крумовград	11 юли	
Доклад на БММ ЕАД, част 2, 14.07.11, Обществено обсъждане в с. Звънарка	11 юли	
Доклад на БММ ЕАД, част 5, 14.07.11, за получени доклади от заинтересовани страни	11 юли	
Допълнение № 1, 2, 3 към допълнително получен доклад от заинтересованите страни	11 юли	
Документи, свързани с Проектната социално-икономическа оценка		
Имидж на "Дънди Прешъс Металс" в България	11 ноември	"Алфа рисърч"
Социална обосновка за предоставяне на концесия за добив на златосъдържащи руди от находище "Хан Крум", общ. Крумовград, област Кърджали	10 септември	
Оценка на потенциални екологични ефекти върху човешкото здраве	2012	Д-р Спасов
План за действие за опазване на околната среда и разрешаване на социални въпроси " Проект за добив и преработка на златосъдържащи руди, Крумовград "	14 януари	"Денкстат България"
Социално-икономическо и фискално значение на проекта за България и региона	11 април	КС2, "Нолидж мениджмънт солюшънс"
План за ангажиране на заинтересованите страни и оповестяване на информация	14 януари	
Социална оценка на " Проект за добив и преработка на златосъдържащи руди, Крумовград ", изпълняван от "Дънди Прешъс Металс"	Дек '07	"Витоша рисърч"
Социално-икономически сегменти на ОВОС на БММ	10 април	КС2, "Нолидж мениджмънт солюшънс"
Базисно социо-икономическо проучване за засегнатия район от	м.	"Витоша

ЗАДАНИЕ ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ
НА ПРОЕКТ ЗА ДОБИВ И ПРЕРАБОТКА НА
ЗЛАТОСЪДЪРЖАЩИ РУДИ, ОБЩИНА КРУМОВГРАД,
БЪЛГАРИЯ юли, 2014 г

проекта Крумовград. Аналитичен доклад	октомври, 2004 г.	рисърч"
Други свързани социо-икономически проучвания		
Социо-икономически условия в гр. Крумовград SWOT анализ	м. май, 2014 г.	Проект финансиран от ЕС
Доклад върху 2014-2020 Проучване върху развитието на населението в община Крумовград	Април 2014	Проект финансиран от ЕС

1.3 Методология

Изследването включва преглед на документацията, предоставена от ДПМ и други съпътстващи документи за определяне на социо-икономическия профил на проектната зона на влияние и за идентифициране на потенциални проектно-засегнати общности и ключови заинтересовани страни. В допълнение към това са ангажирани идентифицираните заинтересовани страни. Работата на терен по определяне обхвата на проекта се извършва между 2 и 5 юни 2014 г. Екипът се състои от двама консултанти по определяне на този обхват, преводач и служител от отдел "Връзки с обществеността" на ДПМ.

Извършено е картиране на проектната площ с помощта на спътникови изображения предоставени от Геоложкия отдел на ДПМ. Очертани са зони от 500 м, 1 км и 1,5 км от проекта за идентифициране на махали и села, които са потенциално пряко и непряко засегнати. Отчитайки това, екипът по определяне на обхвата посещава поредица села и махали и провежда консултации със заинтересованите страни, живеещи в тях.

В допълнение, в близост са идентифицирани и други заинтересовани страни, които се интересуват от проекта, и които биха били потенциално засегнати (пряко или непряко).

Целта на всички тези интервюта е да се установи потенциално засегнатия район на проекта и потенциално засегнатите заинтересовани страни, да се проникне дълбоко в местната същност и да се разберат ясно представите на заинтересованите страни за потенциалните щети от проекта. Действителното въздействие на проекта ще бъде установено в процеса на събиране на данни за настоящото състояние и проверка/превод на материалите.

Бележките от интервютата се записват почти дословно, а важните моменти се изваждат и анализират по отношение на други консултации и проучвания. Форматът на интервютата е неформален. Интервюто започва с представяне на проучвателния екип и целите на интервюто. В последствие екипът задава въпроси за осигуряването на препитанието, използването на био ресурси (вторични горски продукти) в района, качеството на околната среда, в която живеят интервюираните, физическа инфраструктура, достъп до болници, образователни съоръжения, познания за проекта и потенциалното му въздействие.

В допълнение се извършва проучване на екологичните и социално-икономически условия, в които се намират общностите, например топография, инфраструктура и поминък. Като цяло, събраната информация служи за база на заданието и идентификация на потенциални мерки за ограничаване на въздействието. Където е възможно, се събира информация чрез GPS.

ЗАДАНИЕ ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ
НА ПРОЕКТ ЗА ДОБИВ И ПРЕРАБОТКА НА
ЗЛАТОСЪДЪРЖАЩИ РУДИ, ОБЩИНА КРУМОВГРАД,
БЪЛГАРИЯ юли, 2014 г

1.4 Ограничаващи фактори

Някои концепции и важни моменти от разговорите може да бъдат изкривени в процеса на превода, като по този начин да се засегне валидността на отговорите на заинтересованите страни на въпросите на консултантите от ОСВ. За да бъде отчетено това, са включени проверки за осигуряване на надеждността на превода и консултантския процес.

Освен това, някои от идентифицираните ключови заинтересовани страни (Общината) не успяват да се срещнат с проучвателния екип поради ограничено време на екипа на терен. Независимо от това, се използват други източници на информация от предишни консултации с тези идентифицирани ключови заинтересовани страни за формиране на проучвателния процес.

2.0 ПРАВНА И АДМИНИСТРАТИВНА РАМКА

2.1 Контекст на политиката

По информация на авторите на този документ, работата по ОВОСС (Оценка на екологичното и социално въздействие) към настоящия момент се извършва според българското законодателство, което е хармонизирано със законодателството на ЕС.

Ако ДПМ договаря финансов пакет с консорциум от банки, ръководени от ЕБВР, допълнителната оценка за социално въздействие трябва да отговаря на изискванията за изпълнение на ЕБВР и на Стандартите за изпълнение (СИ) на Международната финансова корпорация (2012).

2.2 Българско законодателство

Оценката на въздействието върху околната среда (ОВОС) на инвестиционно предложение за " Проект за добив и преработка на златосъдържащи руди, Крумовград " се изисква според Закона за опазване на околната среда ("ЗООС") и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда ("Наредба за ОВОС").

2.3 Изисквания за изпълнение на ЕБВР

Изисквания за качество на ЕБВР

ЕБВР има разработена Екологична и социална политика 2008, която определя екологичните и социални въпроси и аспекти на устойчивото развитие, и определя как банката ще прилага на практика ангажираността си към подкрепата на екологичната и социална устойчивост. Ключови елементи на фокуса включват следното:

- Отчитане на екологичните и социални съображения във всички дейности;
- Задаване на клиентите на екологични и социални изисквания, изпълнението на които се очаква от тях в приемливи за Банката срокове;
- Определяне на ролите и отговорностите както на ЕБВР, така и на клиентите й по отношение на постигането на устойчиви резултати, съответстващи на Политиката и изискванията за изпълнение;
- Поставяне на стратегическа цел за насърчаването на проекти, носещи значими екологични и социални ползи ;
- Посредством своите процеси на екологична и социална оценка и наблюдение, ЕБВР се стреми проектите да изпълняват следните условия:
 - Проектите или оперативните дейности да бъдат социално и екологично устойчиви;

- Проектите или оперативните дейности да зачитат правата на засегнатите работници и общности, и
- Проектите или оперативните дейности да са изготвени и да работят в съответствие с приложимите нормативни изисквания и добрата международна практика¹.

От финансираните от ЕБВР проекти се очаква да съответстват на добрата международна практика по отношение на устойчивото развитие. За да се постигне това, е разработен набор от конкретни Изисквания за изпълнение, адресиращи ключови екологични и социални въпроси:

- Изискване за изпълнение №1: Екологична и социална оценка и управление
- Изискване за изпълнение № 2: Труд и условия на труд;
- Изискване за изпълнение № 3: Предотвратяване и намаляване на замърсяването;
- Изискване за изпълнение № 4: Здраве, безопасност и сигурност на местните общности;
- Изискване за изпълнение № 5: Придобиване на земи, недоброволно преселване и икономическо изтласкване;
- Изискване за изпълнение № 6: Опазване на биологичното разнообразие и устойчиво управление на природните богатства;
- Изискване за изпълнение № 7: Коренно население;
- Изискване за изпълнение № 8: Културно наследство;
- Изискване за изпълнение № 9: Финансови посредници;
- Изискване за изпълнение № 10: Оповестяване на информация и включване на заинтересованите страни в процеса.

"Проектът за златодобив в Крумовград" се счита за проект категория "А", защото в момента е проект "на зелено", намиращ се на територията на НАТУРА 2000, като селищата се намират в непосредствена близост до проектния рудник.

Стандарти за изпълнение на Международната финансова корпорация (МФК), групата на Световната банка

Рамката за устойчивост на МФК определя стратегическата и ангажираност към устойчивото развитие, и е неразделна част от подхода на МФК към управлението на риска. Рамката включва политиката на МФК, стандартите за изпълнение и достъпа до информационна политика. Към стандартите за изпълнение е приложено и ръководство, предоставящо указания на клиентите си за спазване на стандартите за изпълнение. Рамката първоначално беше приета през 2006 и

¹ WAI, 2014 "Проектът за златодобив в Крумовград" - Екологичен и социален анализ на несъответствията

обновена през 2012 след 18 месечен период на консултации с чуждестранни заинтересовани страни.

"Стандартите за изпълнение са предназначени за клиентите, предоставяйки указания за идентифициране на рискове и въздействия, и са предназначени за помощ при избягване, намаляване и управление на рискове и въздействия като начин за правене на бизнес по устойчив начин, включително ангажимента на заинтересованите страни и задълженията за оповестяване на клиента във връзка с дейностите на проектно ниво "Спазване на стандартите за изпълнение на МФК".

За превръщането на тази цел в успешен практически резултат, МФК приема подробен набор от стандарти за изпълнение както следва:

- Стандарт за изпълнение 1: Оценка и управление на екологични и социални рискове и въздействия
- Стандарт за изпълнение 2: Трудово-правни отношения и условия на труд
- Стандарт за изпълнение 3: Ефективност на ресурсите и предотвратяване на замърсявания
- Стандарт за изпълнение 4: Здравословни и безопасни условия и сигурност на местното население
- Стандарт за изпълнение 5: Придобиване на земя и принудително преместване
- Стандарт за изпълнение 6: Опазване на биоразнообразието и устойчиво управление на естествените видове и местообитания
- Стандарт за изпълнение 7: Местно население
- Стандарт за изпълнение 8: Културно наследство

2.4 Корпоративни ценности, Политики и Стандарти

"Като международна минна компания, чиито акции се търгуват публично, ДПМ разбира колко важно е доброто корпоративно управление, както и необходимостта от прилагане на най-добрите налични практики. В Борда на Директорите има отделни комисии, които работят по конкретни аспекти на корпоративното управление на ДПМ. Те включват: Комисия по здравеопазване, безопасност и околна среда, Комисия по одит, Комисия по възнагражденията и Комисията по корпоративно управление и номиниране на членове на управителния съвет. Пълната информация за практиките в корпоративното управление се намира в последния бюлетин за управлението (Management Information Circular) на корпоративния уебсайт и на уебсайта на SEDAR - www.sedar.com.

Ценности, Политики и Стандарти

ДПМ се ангажира с устойчиви бизнес практики, така че:

- Бизнесът да бъде икономически устойчив и в състояние да осигурява дългосрочни ползи за всички заинтересовани страни;
- Чрез проекти със специална насоченост да се реализират както непосредствените, така и дългосрочните ползи от дейността на дружеството с оглед на икономическото бъдеще на местните общности след закриване на предприятията за добив и преработка на руда;
- За всички служители, техните семейства и местните общности е осигурена безопасна и здравословна среда за работа и живот;
- Дейностите си взаимодействат с естествените природни физически и биотични фактори по начин, който позволява запазването на околната среда годна за живот на растителните и животински видове дори след края на рудодобивните дейности, и който гарантира, че докато предприятието е в експлоатация, ефектите върху нея ще са минимални;

Ценностите, политиките и стандартите са дефинирани и изготвени по начин, който се стреми да гарантира, че всеки в компанията е запознат със своите отговорности и че са осигурени съответните ресурси, наред с факта, че управлението и отговорността за тези ресурси се възлагат, следят и разглеждат адекватно на всички нива.

Визията на компанията е специализираната разработка на находища на ценни метали, която расте с развитието на своите активи и хора.

- Рисковете за хората и околната среда, свързани с дейността, се идентифицират и минимизират по подходящ начин;
- Визията и ценностите се прилагат в посока отгоре надолу по цялата верига до крайния продукт; и че
- Невъзобновяемите и ключови ресурси се използват ефективно.

Всички дружества продължават да работят в посока на изпълнението на ангажмента за постигане и поддържане на най-добрите международни практики и стандарти в добива и преработката на руда, опазване на околната среда, и осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. Здравето и безопасността на служителите, обществото и околната среда, като се започне от проучвателната дейност и добива до закриването и рекултивацията, остава ключов фактор за успешното изпълнение на различни проекти и за устойчивата дейност на дружеството като цяло. По отношение на политиките си, ДПМ има такива както на корпоративно ниво, така и на местно. Политиките на корпоративно ниво се прилагат в цялата компания, и са както следва:

- Кодекс за бизнес поведение и етика
- Политика по околна среда и устойчиво развитие (Копие е предоставено в Приложение В)

- Декларация за безопасност и здраве;
- Политика срещу подкупи и корупция.
- Политика за сигнализиране при нередности.

Заедно с гореизброените политики на корпоративно ниво, ДПМ е приела редица политики, които се прилагат в отделните дъщерни дружества и отговарят на съответното местно и регионално законодателство и специфичните етични изисквания за дадената държава, в която се извършват дейностите. Кодексът за бизнес поведение и етика (накратко "Кодекс") включва теми като конфликт на интереси, практики за спазване на конкурентния принцип, практики за предотвратяване на измами и злоупотреби, работа с доставчици, работа с представители на публичните институции, политически дейности и тяхното финансиране, принципа за равни възможности, здраве, безопасност и опазване на околната среда, работна среда, достоверност на записите и финансовите отчети, използване на агенти, представители и лица различни от служители, ръководители и директори, вътрешни дейности, стандарти за съответствие и неизпълнение на стандартите. Всички работници и служители (включително тези на граждански или временен договор), ръководителите и директорите на компанията подписват декларация, с която се задължават да спазват Кодекса.

През 2013 ДПМ разработва отделна политика срещу подкупи и корупция, която отговаря на последните законодателни промени в Канада и на съответните международни най-добри практики. Тази политика е формално приета на 31 юли 2013, а обученията са посетени от местния и висш корпоративен мениджмънт през остатъка от 2013 г. През 2014 ДПМ предлага онлайн курс на обучение по тази политика и свързани с нея въпроси, предназначено за целия висш мениджмънт, както и за тези служители и външни доставчици на услуги, които има вероятност да работят пряко с политически партии и държавни служители като представители на ДПМ. През 2013 Компанията също така направи вътрешна оценка на риска на производствените си дейности, както и преглед на процеса на ръководене и процедурите за делегиране на отговорност. ДПМ също приключва и вътрешния одит на потенциалните сфери на риск в работния процес.. Компанията не открива никакви доказателства за случаи на подкупи или корупция. От 2005 се прилага и корпоративна политика за сигнализиране при нередности. Основната ѝ цел е да установи реда за получаване и разглеждане на жалби, подадени поверително и анонимно от служителите, относно въпроси, касаещи осчетоводяването, вътрешния контрол и одита. В допълнение, системата също позволява подаването на сигнали за евентуално нарушение на всички аспекти от кодекса както от служители, така и от външни изпълнители. Жалбите могат да се отправят в писмен вид до Комисията по одит или устно на гореща телефонна линия, която е обект на независим мониторинг. През 2014 г. ДПМ въвежда програма за "визуален поглед" с цел насърчаване на информираността сред служителите за тези процедури и механизми за подаване на оплаквания.

Инициатива за прозрачност в добивните индустрии

Компанията потвърди подкрепата си за Инициативата за прозрачност на добивните индустрии ("EITI"), като през март 2011 стана 51-вата компания подкрепила инициативата на международно ниво. В качеството си на такава компания, ДПМ приветства принципите и критериите като инструмент за подобряване на прозрачността на плащанията и приходите в добивния сектор в развиващите се страни. Подкрепата за EITI е в синхрон с принципите на управление на ДПМ и начина, по който се стреми да развива връзките си общностите и с отделните правителства. Инициативата EITI представлява коалиция на правителства, компании, граждански сдружения, инвеститори и международни организации, които подкрепят по-доброто управление на държавите, които са богати на природни ресурси, като това управление трябва да се основава на международни стандарти за стимулиране на прозрачността на приходите на местно ниво. Никоя от държавите, в които работи Компанията, не се е присъединила и не кандидатства за присъединяване към EITI и следователно, няма задължението да докладва плащания към правителството според изискванията на EITI. Независимо от това, ДПМ доброволно предоставя списък с плащания към отделните правителства чрез дъщерните си дружества в приложението с данни за постигнатите резултати.

По отношение на Принципа на предпазливостта на ООН

Принципът на предпазливостта на ООН гласи, че "С цел опазване на околната среда, държавите ще прилагат принципа на предпазливостта съгласно възможностите си. При заплахата от сериозни и необратими щети, липсата на сигурни и изчерпателни научни аргументи не ще бъде използвана като претекст за отлагане на рентабилни мерки за предотвратяване на негативни последици за околната среда." ДПМ не прави специална или директна препратка към принципа на предпазливостта, нито пък има директно влияние върху публичните политики в държавите, в които работи."²

² Дънди Прешъс Металс Инк. Доклад за устойчиво развитие 2013

3.0 ОПИСАНИЕ НА ПРОЕКТА

3.1 Описание и разположение на проекта

Проектът Крумовград е открит рудник за добив на злато с планиран добив на 850,000 тона златна руда на година, разположен в България и отговарящ на подадените заявления за издаване на разрешителни и нормативните изисквания за опазване на околната среда и е финансово приложим. Обогатителната фабрика и рудника ще бъдат разработени, построени и управляване от Дънди Прешъс Металс“ Крумовград (ДПМК), дъщерно дружество, 100% собственост на ДПМ. Оперативната площ на проекта е максимално ограничена до размер от 85 ха; а заедно с очакваната буферна зона - около 134 ха.

Проучвателната площ се намира в източните Родопи, на около 320 км (по шосе) югоизточно от София, в област Кърджали, южно от община Крумовград (25° 39' 15"E и 41° 26' 15"N). Гр. Крумовград се намира на около 320 км по павирано шосе на югоизток от София и на около 12,5 км (измерено по въздух) на север от границата с Гърция.

Находище Ада тепе се намира на около 3 км южно от Крумовград и се простира в посока север - юг. Района на находището се характеризира с хълмист релеф, граничещ с голяма местна речна система.

Фигура 3.1: План на разположението на проекта за златодобив в Крумовград

3.2 Достъпност, климат, местни ресурси, инфраструктура и физикогеографска характеристика.

Гр. Крумовград се намира на около 320 км по асфалтов път на югоизток от София, която е обслужвана от модерно международно летище. Второ международно летище се намира в гр. Пловдив, разположен на около 106 км северозападно от Крумовград. Достъпът до участък на Ада тепе е възможен през цялата година по асфалтиран път от Крумовград. Достъпът до проучваната площ е възможен по пътища, достъпни при всякакви метеорологични условия, които минават през територията на проекта. Второстепенните пътища не са асфалтирани, но са достъпни през цялата година с високопроходими автомобили.

Средногодишната сума на валежите в района е 703,5 мм. Най-много валежи падат през есента и зимата, понякога под формата на сняг в най-студените месеци. Най-много дъждове има през м. декември (средно 96,9 мм), а най-малко - през м. август (24,1 мм). В проучваната площ са разпръснати малки села, чиито жители практикуват земеделско производство, главно за собствени нужди, което формира основния начин на ползване на земята в района - основно животновъдство и отглеждане на тютюн и зеленчуци върху слабо развитите почви, характерни за региона. (Режимът на ползване на останалата част от земята в проучваната площ е под контрола на Изпълнителната агенция по горите). Населението в България се състои предимно от източноправославни християни (85%) и турско мюсюлманско малцинство, предимно населяващо югоизточната част на страната, включително проучваната площ.

Инфраструктурата в района на находището е добра, с павирани пътища, източници на вода и електроенергия в близост до до района на проекта.

Град Крумовград се намира на около 230 м над морското равнище и се характеризира с каменист пейзаж. Находище Ада тепе се намира в район със средно хълмист релеф, граничещ с голяма местна речна система. Достъпът до района на проекта е възможен през цялата година.

3.3 Оперативни дейности и развитие

Зададената времева рамка за реализация на проекта след получаване на всички разрешителни; от началото до практическото завършване на обогатителната фабрика в готовност за пускане в експлоатация, е 125 седмици (около 2,5 г.).

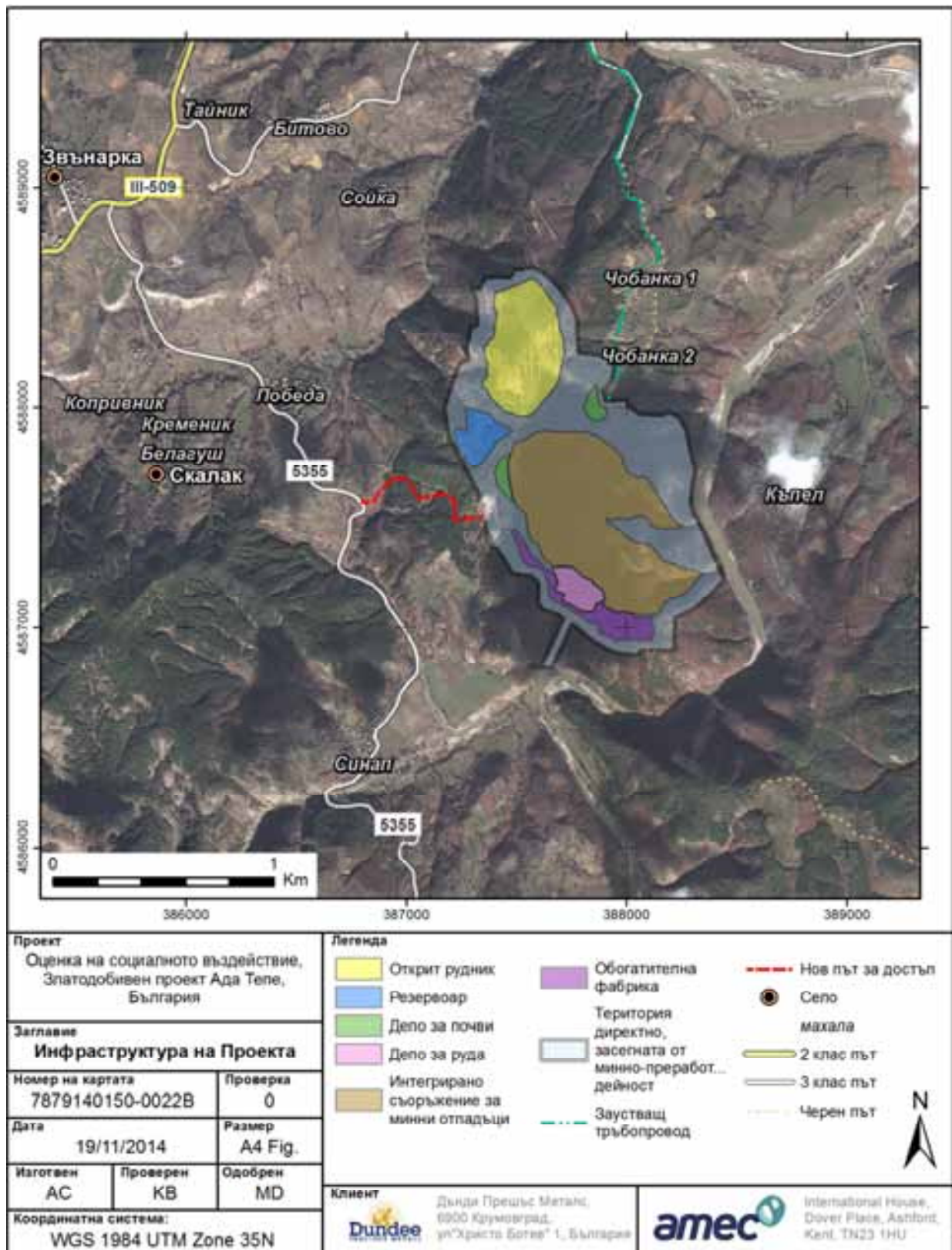
През периода на експлоатация на находището, проектът ще произведе 686 000 тр.у. злато под формата на концентрат. Това производство се базира на минерални запаси при период на експлоатация на находището от 8 години. Обогатителната фабрика е планирана да обработва 0,85 милиона тона руда на

ЗАДАНИЕ ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ
НА ПРОЕКТ ЗА ДОБИВ И ПРЕРАБОТКА НА
ЗЛАТОСЪДЪРЖАЩИ РУДИ, ОБЩИНА КРУМОВГРАД,
БЪЛГАРИЯ юли, 2014 г

година през 8 годишния период на експлоатация на находището, включително обработката на депонирана руда с ниско съдържание в края на проекта.

Разработването на проекта ще изисква придобиване на земя и сгради от различни засегнати заинтересовани страни. Площадката на проекта е максимално ограничена до размер от 85 ха, а заедно с предвидената буферна зона възлиза на около 134 ха. Ситуационен план на проектната площ е представен на Фигура 3.2 по-долу.

Фигура 3.2: План на проектната площадка

Предвижда се в производствения процес да бъдат използвани конвенционални методи за добив на руда (пробивни и взривни работи), и отпадък. Минното оборудване, предложено за добивните работи, включва хидравличен багер с кофа 3,7м³ и руднични камиони с полезен товар от 40 тона. Откритият рудник ще работи на две 8-часови смени на ден с цел намаляване на шумовите въздействия върху местното население.

Процесът, избран в резултат на тестовата програма, не налага използването на агресивни или силно токсични химикали. Той включва единствено трошене и смилане на добитата от руда и последваща пенна флотация до получаването на златно-сребърен концентрат, който ще се товари в контейнери и транспортира извън обекта за извличане на чисто злато. Обогатителната фабрика ще работи в непрекъснат режим, 24 часа дневно, 7 дни в седмицата, с изключение на трошачката, която ще работи само 12 часа на ден (на 8-часови смени). Обогатителната фабрика ще преработва около 100 тона на час при 91.3% разчетена оперативна наличност на оборудването.

В технико-икономическите оценки са използвани следните проценти на извличане при преработка - съответно 85% за злато и 70% за сребро.

Проектът ще наеме директно около 300 души по време на строителния период, от които 230 ще останат ангажирани в администрацията, добивните и преработвателни дейности и 50 човека в периода на закриване и рехабилитация.

Обогатителната фабрика ще се намира отстрани на хълма Ада тепе, непосредствено до Интегрираното съоръжение за съхранение на минни отпадъци (ИССМО) и на около 1 км южно от открития рудник. Мелничните и флотационни съоръжения ще бъдат разположени в една сграда заедно със съоръженията за поддръжка на фабриката, склад, офиси и съблекални. Рудничния машинен парк и поддръжката на автомобили на компанията ще се извършва в отделна сграда на около 600м северно от фабриката.

Хвостът от фабриката (минерали несъдържащи злато) ще се съгъства до плътността на пастов материал с максимално съдържание на твърди частици вариращо между 56% тегл. и 68% тегл. и ще се депонира в ИССМО, заедно със стерилната скала от рудника.

3.3.1 Реализация на проекта и разходи

Зададената времева рамка за реализация на проекта от началото до практическото завършване на обогатителната фабрика в готовност за пускане в експлоатация се увеличава от настоящия момент до четвърто тримесечие 2016 / първо тримесечие 2017. Този график позволява придобиване на земята, приключване на процеса по получаване на необходимите разрешителни, доставки на материали и оборудване и изграждане на всички съоръжения на територията на дружеството, включително подготвителни дейности за производството в открития рудник.

Капиталните разходи за разработването на проекта са оценени на 164,1 милиона щ.д., и се базират на хибридна структура на управление на дейностите (проектиране, доставки и строителство). От м. юли 2012 г. известен международен консултант участва по компонента "проектиране и закупуване" на проекта, а опитът на ДПМ и "ноу-хау" в България ще се използва за оптимизиране на детайлното проектиране, получаване на разрешителни и изпълнение на строителните работи по проекта. Постепенно ще бъде изграден екип на собственици в съответствие с етапа на разработване, които ще бъдат подпомагани от консултанти на основание на определения обхват от резултати и работния график. Оценката включва разходите на екипа, работен капитал и непредвидени разходи от около 30,8 млн. щ.д.

По време на строителните работи на територията на дружеството ще бъдат наети около 300 човека максимум.

3.4 Минно оборудване

За целите на предвидената производителност и селективните изисквания на добива е избран сравнително малък машинен парк за минните дейности. Избрани са 40-тонни обикновени и съчленени самосвали, както и хидравлични багери с обем на кофата 3,7 m³. Обикновените камиони ще се използват при транспорта на руда, а съчленените - за извозване на отпадъчните материали, където се изисква по-голяма маневреност. Както рудата, така и стерилната скална маса ще се пробиват със сондажна апаратура Tamrock DP1100. В допълнение на това са определени четири вида спомагателно оборудване, които ще допринесат за цялостната производителност.

Машинният парк е оразмерен за среднодневна производителност от 8 000 тона руда и скална маса, с увеличение до 9 500 тона от четвъртата година нататък. Предвидено е експлоатацията на оборудването да се извършва от собственика, а за поддръжката е възможно да бъде нает изпълнител.

3.5 Интегрирано съоръжение за съхранение на минни отпадъци (ИССМО)

3.5.1 Описание и избор на площадка

Идеята за конвенционално съоръжение за депониране на течен хвост, предложена в инвестиционното предложение от 2005 г., е заменена с тази за изграждане ИССМО, в което ще постъпват както съгъстеният хвост, така и стерилният скален материал от рудника в Ада тепе. Разположението на съоръжението за съхранение на отпадъка от преработка на руда бе преразгледано с цел минимизиране на необходимите площи и въздействието върху околната среда. Първоначално за разполагането на ИССМО са определени две площадки, които се намират съответно на север и на юг от открития рудник. След предварителни оценки на капацитета и оптимизация на рудника и пътната мрежа е избрана южната площадка.

3.5.2 Общо описание

Концепцията за ИССМО включва изграждане на клетки от стерилен скален материал, в които да се депонира съгъстеният хвост. Скалният материал осигурява здравината, необходима за цялостната стабилност на съоръжението, а също и за вътрешния дренаж. Постъпващата в дренажната система вода ще се изпомпва в резервоар за необработени и технологични води (РНТВ), разположен югозападно от открития рудник. ИССМО ще бъде изградено в две малки дерета, като в началната фаза на проекта ще действа като две отделни съоръжения, които в последствие ще се обединят в едно общо. Рехабилитацията на по-ниските скатове на ИССМО ще започне през ранните етапи от експлоатацията на проекта. ДПМ Крумовград има План за управление на минните отпадъци, одобрен от Министерството на икономиката и енергетиката.

Компонентите на ИССМО, необходими за започване на минните дейности, ще бъдат изградени от почвата и скалния материал, добити при изграждане на работната площадка на обогатителната фабрика и пътищата на територията на проекта. След старта на производствените дейности, скалният материал ще се извозва с камиони от открития рудник до ИССМО, ще се разтоварва и разстила с цел изграждане на клетките, в които ще се депонира хвостът. Самият хвост ще се съгъстява до максимално възможна степен в инсталацията за съгъстяване на хвост и след това ще постъпва в изградените за целта клетки посредством помпа и тръбопровод. ИССМО ще се дренира изцяло и не се предвижда да съдържа басейн за отпадни води в нито един от етапите на проекта. По протежение на всички малки повърхностни дренажни канавки в проектната площ на ИССМО ще бъде изградена подземна дренажна система, която ще отвежда водите до един от двата зумпфа, разположени в петата на съоръжението.

ИССМО ще бъде изградено отдолу-нагоре, като минните отпадъци ще се поставят върху стартови площадки в основата на дерето на приблизителна кота 300 м и след това при експлоатацията на рудника ще се надграждат постепенно в стъпала до кота 450 м. Това ще позволи по-ниско разположените и завършени участъци на съоръжението да бъдат рекултивирани и изведени от експлоатация още в етапа на експлоатация на рудника.

Предвид икономическите параметри, използвани в проучването (т.е. 0,6 г/т бортово съдържание), в ИССМО ще се съхраняват 15,1 млн. тона скален материал и 6,2 млн. тона хвост в продължение на осемте години от периода на експлоатация на рудника.

Разработена е система с два резервоара, която позволява приемане на стратегия за управление на водите с нулево заустване. Тези два резервоара са разположени един до друг и имат различни функции по отношение на управлението на водите, което обхваща управление на технологични води и съхранение на дъждовни и постъпващи от рудника води.

3.6 Закриване и рехабилитация

ДПМ Крумовград има одобрен от Министерството на икономиката и енергетиката План за закриване на проекта и рекултивация на засегнатите от дейността му земи в участък Ада тепе. Планът предвижда премахване на изградените съоръжения и пътища (освен ако няма постигнато споразумение за използването им от местното население след приключване на минните дейности) и повторното залесяване на площадките, за да може районът да възвърне предишния си вид, съгласно договореното със заинтересованите страни по проекта.

3.7 Управление на водите

Планът за управление на водите играе основна роля за опазване на околната среда и успешното изпълнение на проекта. Необходимите количества прясна вода годишно възлизат на 70 000 м³/г или дебит от 2,2 л/сек. Възприетият принцип за управление на водите на територията на обекта включва улавяне и отвеждане на водите, които постъпват на работните площадки, както и улавяне на водите, които са били в контакт с тях. Оттичащите се води ще бъдат отклонени чрез дренажна система и изпомпвани в резервоар за съхранение, като по този начин се предотвратява навлизането на отпадни води в речните басейни. Водите, които са били в контакт с обекта, могат след това да бъдат повторно използвани в технологичния процес или зауствани съгласно условията посочени в Решението по ОВОС. Всички зауствани води ще бъдат третирани с химически вещества, до достигане на показателите за питейна вода. В производствения процес на обогатителната фабрика ще се използват рециклираните води и дъждовните води, уловени в рамките на обекта. Допълнителни количества вода ще се черпят от сондаж, разположен на около 0,3 км югозападно от обогатителната фабрика, в близост до р. Кесибир (виж по-долу).

3.8 Комуникации

Обектът ще бъде свързан с обществената съобщителна мрежа в гр. Крумовград чрез оптичен кабел, който ще поддържа едновременно пренос на цифрови и гласови данни. Ще се внедри и система с трансляционни усилватели, чрез която преносимите и мобилни радиоприемници ще осъществяват връзка помежду си на територията на проекта.

3.9 Път за достъп и изграждане на производствени инсталации

Предложеният път за достъп до обекта е съществуващ второкласен асфалтиран път с приблизителна дължина 2 км, който минава покрай с. Звънарка, преминава през махала Победа на с. Овчари и две малки махали на същото село, разположени в близост до минния обект. Този второкласен път се включва в главния път за гр. Крумовград и гр. Кърджали. Тъй като се очаква засилен трафик в участъка от второкласния път в участъка между с. Звънарка и м. Победа, за улесняване на разминаването на превозните средства се предвиждат 7

разширения на съществуващия път. Пътят ще бъде преустроен, за да може по него да преминават тежкотоварни камиони. Втората отсечка на пътя за достъп от асфалтирания път до обекта ще бъде по трасето на съществуващ черен път с приблизителна дължина 950 м. Този път ще бъде изграден и покрит с битумизирана трошено-каменна настилка, за да се сведат праховите емисии до минимум.

На територията на минния обект ще има път с дължина 950 м, който ще води към изхода на открития рудник и ще осигурява достъп до района на трошачката. Основната част от този път ще включва повърхност за движение с широчина 20 м, с берми с височина 2 м и широчина 3 м, разположени от долната страна на пътя. Настилка на пътя ще е от чакъл, който ще се поддържа чрез периодично подравняване с грейдер и оросяване с вода.

Пътищата за достъп до насипите на ИССМО ще водят от открития рудник до две насипни стени. Единият от пътищата ще бъде с дължина от 1,9 км и ще свързва открития рудник със строителния обект на северната насипна стена. Втори път с дължина от 760 м ще води към строителния обект на южната насипна стена. Настилка на пътя ще е от чакъл, който ще се поддържа чрез периодично подравняване с грейдер и оросяване с вода, когато е необходимо.

3.10 Отпадъчни води

Отпадъчните води от сградите на територията на промишлената площадка ще постъпват в създадена за целта система за тристепенна система за пречистване на отпадъчни води. Отпадъци като въглеводородни вещества, генерирани от поддръжката на оборудването, ще се събират и съхраняват за предаване на външни изпълнители, които ще ги извозват извън промишлената площадка и депонират съгласно законовите разпоредби. Отпадъците от офисите и столовата ще се събират от външен изпълнител, за депониране на определените за това места.

3.11 Съхранение и разпределяне на горива

Предвидени са съоръжения за съхранение на дизелово гориво за нуждите на оборудването в обогатителната фабрика, леките автомобили, рудничния машинен парк и мобилното минно оборудване и машини. Всички необходими за работния процес горива ще се доставят в цистерни от търговски доставчици. Зоната за съхранение на горива ще бъде изолирана, за да се предотврати евентуален разлив на гориво. При необходимост минимални количества бензин могат да бъдат осигурени от местни доставчици на гориво.

3.12 Съоръжения за измиване на превозните средства

До зоната за зареждане с дизелово гориво ще бъде осигурено съоръжение за измиване на превозните средства. То ще представлява наклонена плоча с бетонна обваловка, отвеждаща към утаителен резервоар. Уловените дъждовни води и разливи на дизелово гориво от съоръжението за зареждане с дизелово гориво, разположено в съседство, също ще бъдат насочвани към този резервоар. Мръсната вода ще се изпомпва с дренажна помпа в маслоуловител.

3.13 Електрозахранване и електрическа мрежа

Електрозахранването на минния обект ще се извършва от местното електроразпределително дружество посредством подземна кабелна линия на високо напрежение от подстанция Крумовград 110 kV/20 kV. В самия минен обект ще бъде изградена главна подстанция 20 kV за осигуряване на електроразпределението до различни съоръжения на територията на обекта. В главната подстанция ще бъде поставен електромер, който ще отчита общото потребление на електроенергия на обекта.

3.14 Сгради

Сградите се класифицират като архитектурни, командни или промишлени сгради. Архитектурните сгради включват административни офиси и санитарни помещения. Командните помещения включват командна зала за трошачката и главна командна зала за обогатителната фабрика. Към индустриалните сгради спадат цехове, складове и сгради, в които се помещават производствените съоръжения. Оценката на необходимия сграден фонд е направена въз основа на броя служителите и функциите на зоната. Сградите ще бъдат изградени от подсилени строителни блокчета или тухли. Покривите ще са от гофрирана ламарина, а подовите - от дървесина или шлайфан бетон. Ще се използват местни строителни материали в максимално възможна степен.

3.15 Пожарна безопасност

Пожарната безопасност ще бъде осигурена посредством противопожарните хидранти, шкафове за пожарни маркучи и пожарогасители, разположени на стратегически места на територията на обекта и съгласно съответните законови изисквания и разпоредби. Водоснабдяването за противопожарни цели ще се осигурява от резервоара за свежа вода, в който ще се поддържа обем, специално предназначен за такива ситуации. Водата ще се подава по гравитачен път към пожарни помпи в обогатителната фабрика. Ще бъдат осигурени жокей помпа, работна помпа и резервна дизелова помпа.

В зоните, в които не е желателно използването на води за противопожарни цели, ще има различни по вид пожарогасители. Определен за целта персонал ще бъде обучен да прилага съответните мерки за пожарогасене и аварийна готовност³.

3.16 Охрана и сигурност

Всички лица с достъп до обогатителната фабрика и останалите съоръжения на територията на проекта ще преминават през бариера под непрекъснато наблюдение, разположена до административната сграда на пътя за достъп. Служителите от охраната в административната сграда ще контролират достъпа и изхода на всички служители и превозни средства. При напускане на минния обект ще се извършва проверка и претърсване на персонал и личен багаж.

Около всички минни съоръжения, в това число обогатителната фабрика, ИССМО, открития рудник и резервоара необработени и технологични води ще бъде издигната телена ограда. Около отдалечените помпени съоръжения ще бъде издигната ограда със заключващи се врати.

Допълнителна ограда ще има и около зоната на склада. Всички охранителни огради около ключови работни зони на територията на проекта ще са с височина 2.4 м и изработени от телена мрежа с четири реда бодлива тел.

Концентратът ще се транспортира сухопътно в херметизирани контейнери към определената дестинация и ще бъде ескортиран от въоръжена охрана.

³ Електронна кореспонденция, получена на 22.08.2014 г. от Директор "Оперативни дейности" на ДПМ

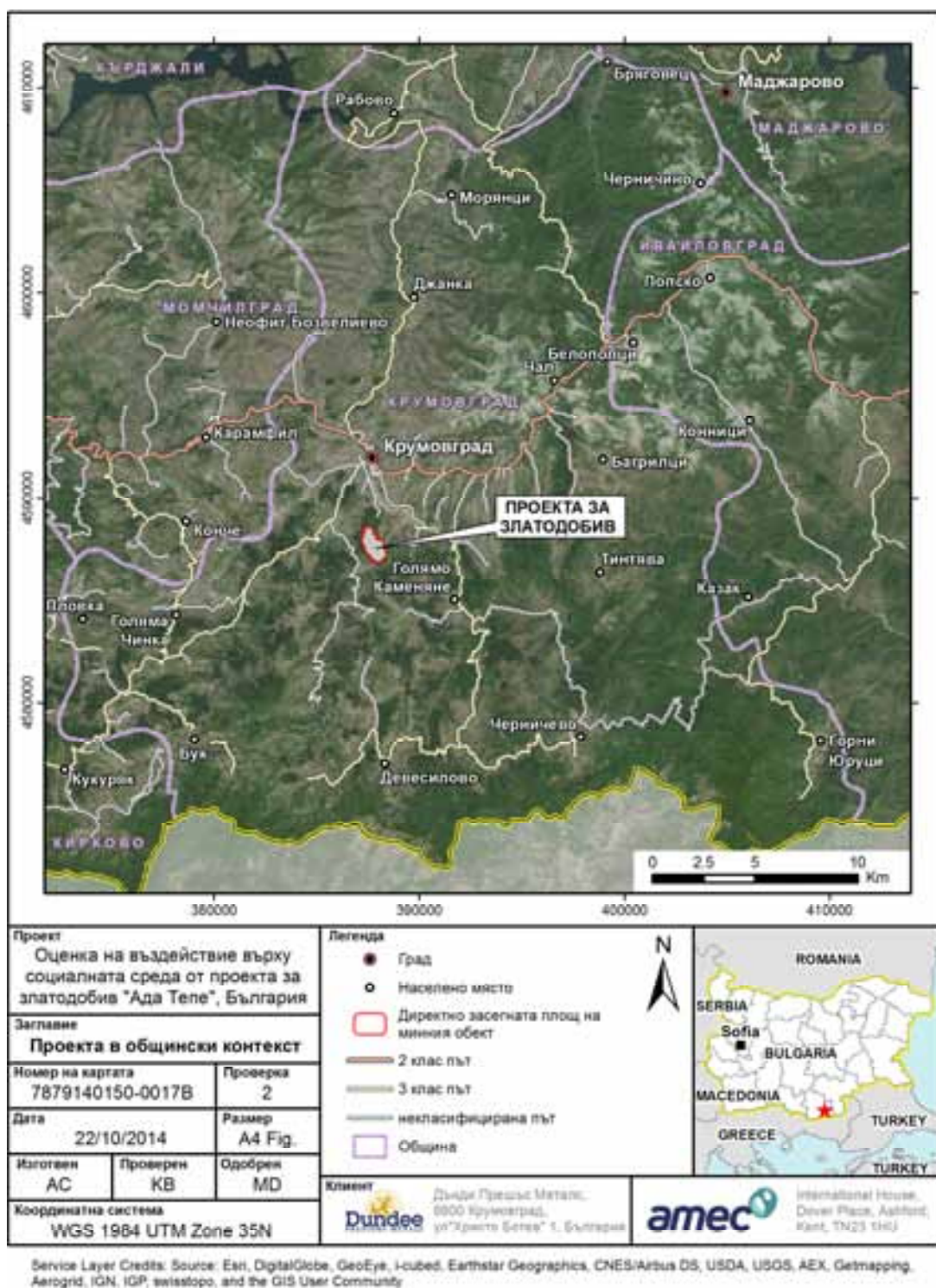

ЗАДАНИЕ ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ
НА ПРОЕКТ ЗА ДОБИВ И ПРЕРАБОТКА НА
ЗЛАТОСЪДЪРЖАЩИ РУДИ, ОБЩИНА КРУМОВГРАД,
БЪЛГАРИЯ юли, 2014 г

4.0 КОНТЕКСТ НА ПРОЕКТА

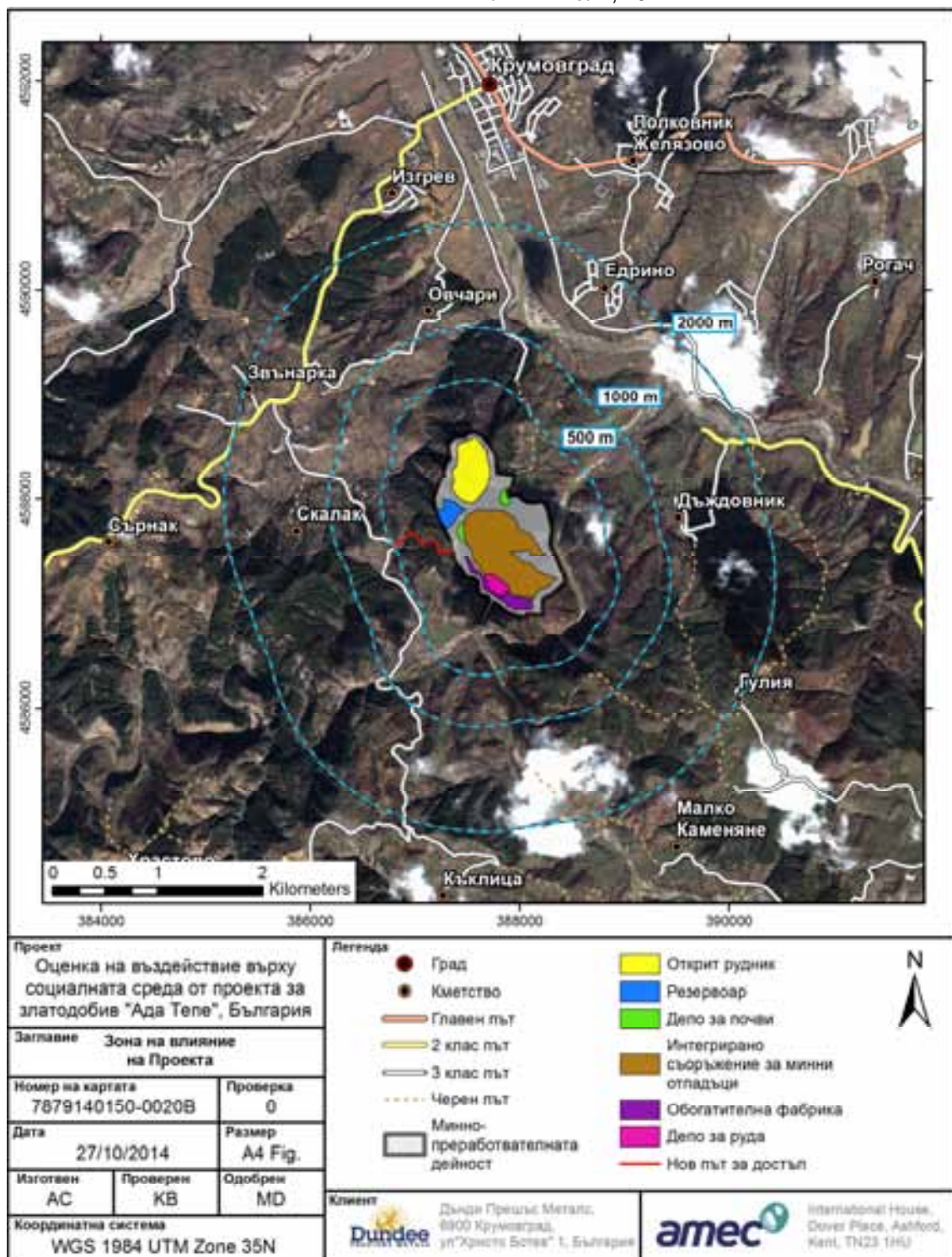
4.1.1 Зона на въздействие

Предложеният проект за добив и преработка на златосъдържащи руди в Крумовград се намира в Източните Родопи, , в област Кърджали, южно от община Крумовград (виж Фигура 1-3 по-долу). Участъкът за добив е разположен в района на хълма Ада тепе на 3 км южно от гр. Крумовград, както е показано на **Error! Reference source not found.** Оценката на социалното въздействие (ОСВ) допълнително ще определи зоната на въздействие на проекта.

Фигура 4.1: Местоположение на находище Ада тепе в рамките на община Крумовград

С цел определяне на зоната на въздействие на проекта е взето предвид следното: транспортни маршрути; използвана инфраструктура (напр. комунални услуги и здравни заведения); околна среда, като напр. р. Крумовица, потенциални икономически, социални и културни въздействия; очаквана степен на непряко и кумулативно въздействие; население, което има вероятност да бъде засегнато в нематериален аспект; културни промени; промени в социалните мрежи и икономически ефекти.. С цел да се улесни определянето на потенциално засегнатите местни общности бе използвана следната карта, заедно с хипотетични зони на отстояние 500м, 1 км. и 2 км. от проекта. Този процес на зонирание около промишлената площадка ще спомогне да се анализира значимостта на потенциалните въздействия, като шумови емисии и визуални въздействия (с оглед на изследванията по ОВОС през 2010 относно шума, вибрациите и емисиите от производствения процес) върху местното население, в допълнение към други социално-икономически въздействия. Това ще позволи на проучването да идентифицира или изключи потенциални пряко засегнати местни общности. Следва да се отбележи, че въздействията, които ще бъдат разгледани в рамките на оценката на въздействието, са както положителни, така и отрицателни.

Фиг4.2: Териториален контекст на проекта

Местните общности, които вероятно ще бъдат засегнати от бъдещите минни дейности, са основно от селски тип и поминъкът им се свежда до селскостопански дейности, в това число земеделие и животновъдство. Произведената селскостопанската продукция се продава или използва за лични нужди. Основната селскостопанска култура, отглеждана с търговска цел, е тютюнът. Същото важи и за чушките. Различни градински зеленчуци се отглеждат за лични нужди - картофи, лук, чушки, домати, краставици, царевица и др. Излишъкът се предлага за продажба. Отглеждат се основно овце. Млекодайните крави се развъждат основно за лични цели, а излишъкът от млечни продукти също се продава.

Фигура 4.3: Изглед на потенциално засегнатите общности от Крумовград до пътя за с. Звънарка

Фигура 4.4: Типична къща с градински двор с насаждения за лични нужди

Фигура 4.5: Нива с тютюневи насаждения

Фигура 4.6: Водопой на добитък в с. Победа

Гр. Крумовград е урбанизиран и в него, освен традиционните дейности в сферата на селското стопанство и за лично препитание, се развива и икономическа активност от различен характер. Икономически активни са най-вече средните и малки предприятия.

Фигура 4.7: Изглед към Крумовград от ет.2 на жилищна сграда; в далечината - Ада тепе

Фигура 4.8: Крумовград - централен площад

4.2 Ключови социално-икономически характеристики на района

4.2.1 Управление

България става демократична конституционна държава през 1991 г. Тя е парламентарна република с подчертано централизирана политическа, административна и икономическа власт. Парламентът се състои от 240 депутата, избрани чрез пряк вот за 4-годишен мандат. Република България е разделена на 6 региона на планиране, 28 области и 264 общини⁴. Министерският съвет директно назначава областните управители и всички области и общини са пряко зависими от него за финансиране. Начело на общините се избира кмет от местното население или от Общинския съвет за 4-годишен мандат. Общините имат отговорности и правомощия в сферата на регионалното развитие, демографските въпроси, социалната интеграция, здравеопазването, развитието на малките и средни предприятия, културата, туризма, опазването на околната среда, закрила на детето и образованието.

Проектът се изпълнява в община Крумовград, област Кърджали, която граничи с област Смолян, Пловдив и Хасково и Гърция.

4.2.2 Демографски профил

Населението на България по данни от официалното преброяване през 2011 г. е 7,364,570 души. Населението в област Кърджали (по тези данни) е 152,808 души, т.е. 2% от население на страната, което свидетелства за сравнително ниската гъстота на населението в областта. Населението в община Крумовград е 17,823⁵ човека, т.е. 12% от населението в цялата област.

⁴ https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/print/country/countrypdf_bu.pdf and http://www.ispeed.eu/public/docs/I-NAMRB_-SPEED_Workshop_Bracciano.pdf Accessed 13 June 2014

⁵ Източник: http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/data/timeseries/Census2011_1.pop_by_age.xls
Източникът е използван на дата 12.06.2014

Таблицата по-долу представя населението в някои от селата в съседство на бъдещия минен проект и на самия гр. Крумовград. Липсват данни за отделните по-малки съседни махали. Село Звънарка и околните му махали са втората най-голяма общност в близост до Крумовград, следвани от Едрино. Най-малко са хората в с. Скалак.

Таблица 4-1: Население на гр. Крумовград и съседните му села (2011)

Село	Общо
Крумовград	5070
ОВЧАРИ	142
ЗВЪНАРКА	589
СЪРНАК	131
ДЪЖДОВНИК	61
ЕДРИНО	278
МАЛКО КАМЕНЯНЕ	48
КЪКЛИЦА	90
СКАЛАК	41

Източник: НСИ 2011 г.

http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/data/timeseries/Census2011_1.pop_by_age.xls

Разпределение на населението

Миграционните потоци през и в страната са нещо характерно за нея в исторически план. В края на 80-те години на миналия век смяна на правителството предизвиква емиграционна вълна, при която голям процент от етническите турци в България, в това число и Крумовград, напускат страната и се изселват в Турция. Наличната информация сочи, че хората, които тогава са напуснали България, все още имат собственост в региона и по-конкретно в населените места и махали около бъдещия проект и в Крумовград. Голяма част от изселниците не са се завърнали по родните места, но други все пак се връщат в България през летните месеци на годината. Ето защо по време на посещението ни с цел изготвяне на настоящия документ, голяма част от населените места в региона представляваха полуизоставени къщи с малко на брой постоянни жители.

Предходни проучвания, възлагани от ДПМ, сочат (данните им се потвърждават от проучванията за определяне на обхвата), че населението в Крумовград и в околностите на бъдещия проект е основно застаряващо, като младите хора напускат да учат или търсят работа в други населени места в България или в

чужбина. По данни на НСИ от националното преброяване, в периода 2001-2011г 4% от населението в област Кърджали е мигрирало в рамките на същия регион или в друга част на страната, а 2.2% са заминали в чужбина. Тези данни могат да се сравнят с 5-те % от цялото българско население, което е мигрирало в същия регион или извън него, и 2-та % емигрирали в чужбина⁶.

Разпределение по полов признак

Броят на жените в България надхвърля този на мъжете, като цифрите съответно са 3,777,999 (жени) и 3,586,571⁷ (мъже). Това разпределение по полов признак има отражение и на областно ниво, където броят на жените съответно е 76,779, а на мъжете - 76,029. В Крумовград, обаче, процентът на мъжете е минимално по-висок от този на жените - 8,997 мъже към 8,826 жени. Тази тенденция се запазва и в селата в община Крумовград, където съотношението мъже/ жени е 6,529/6224⁸. Това може да се отдаде на традицията жените да се преместват там, където живеят семействата на съпрузите им.

Етническа принадлежност

Населението на България включва най-различни етнически групи, което е отражение на богатата история на страната и местоположението ѝ в Източна Европа и по-конкретно факта, че през вековете през нея са преминавали различни миграционни вълни. От таблицата по-долу става ясно, че етническите турци са второто по големина население в България, следвано от ромите. Тази тенденция не важи на територията на област Кърджали, където етническото турско население е по-многочислено от това на етническите българи. Този факт бе потвърден по време на консултациите за определяне на обхвата, тъй като голяма част от местните хора, с които проведохме консултациите, са етнически турци. На областно ниво, ромското население е 1% от населението на Кърджали и 5% от населението на цялата страна. Област Кърджали е втората в страната с най-малък брой роми, като първата е област Смолян, която е в съседство на обл. Кърджали⁹. При изготвяне на проучването за обхвата не попаднахме на ромско население в селата, които ще бъдат потенциално засегнати от бъдещия минен проект.

Таблица 4-2: Етнически състав на населението в България (2011 г.)

Етническа общност	България	Кърджали
Общо	6680980	130781
Българи	5664624	39519
Турци	588318	86527

⁶ Източник: НСИ 2011 <http://censusresults.nsi.bg/Census/Reports/2/2/R12.aspx?OBL=KRZ>

⁷ Източник: НСИ 2011 <http://censusresults.nsi.bg/Census/Reports/2/2/R15.aspx>

⁸ Източник: http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/data/timeseries/Census2011_1.pop_by_age.xls

⁹ (http://en.wikipedia.org/wiki/Romani_people_in_Bulgaria Ползван на 15.07. 2014)

Етническа общност	България	Кърджали
Роми	325343	1296
Арменци	6552	0
Евреи	1162	0
Влахи	3684	0
Карачи	2556	0
Руснаци	9978	0
Гърци	1379	0
Македонци	1654	0
Руснаци	891	0
Украинци	1789	0
Други	19659	753

Източник НСИ, 2011 г. <http://censusresults.nsi.bg/Census/Reports/2/2/R7.aspx>

Религиозна принадлежност

Религиозните вероизповедания в България са отражение на различните етнически групи, които я населяват. Както е видно от таблицата по-долу, най-голяма е групата на източно православните, следвана от тази на протестантите. На областно ниво, основната изповядвана религия в Кърджали е исляма (сунити), следвана от източното православие. Посочените данни потвърждават етническия профил на областта и сочат, че българските турци са мнозинство в региона.

Таблица 4-3: Вероизповедания в България (2011 г.)

	Общо	Източно правосла вни	Католиц и	Протестан ти	Мюсюл мани сунити	Мюсюл мани шиити	Мюсюл мани	Към Арменскат а апостолич еска православ на църква	Евреи	Други	Агности ци	Не се посочв а ¹⁰
България	575830 1	4374135	48945	64476	546004	27407	3728	1715	706	9023	272264	409898
Кърджали	117232	23916	263	223	78721	2920	586	8	-	69	1726	8800

Източник: НСИ 2011 г. <http://censusresults.nsi.bg/Census/Reports/2/2/R10.aspx>

Местно /коренно/ население

Направените към днешна дата проучвания не потвърждават присъствието на местни общности от коренно население¹¹, населяващи района около проекта или Крумовград.

¹⁰ Съгласно класификацията на НСИ

Уязвими групи¹²

Проучванията за определяне на обхвата установиха, че най-често уязвимостта се възприема като неравностойно положение. Бе идентифицирано и че много възрастни хора от етнически турски произход и на пенсионна възраст, живущи в махалите около бъдещия проект, не могат да получават пенсия от държавата. Освен това те не получават и финансова подкрепа от членове на семейството, живеещи в чужбина, и трудно осигуряват прехраната си, което ги прави потенциално уязвими към евентуални промени в ежедневието им.

Нива на бедност

По данни на Световната банка, процентът на населението, живеещо на прага на бедността, е спаднал с 2.2% в периода 2001 - 2007¹³. Независимо от това, България се счита за една от най-бедните държави в Европа.

Съгласно доклад, възложен от ДПМ през 2007г ¹⁴, Крумовград се счита за една от най-бедните общини в страната, с индекс на бедността от 26.3% спрямо средния за страната 17.4%.

Средна численост на семействата

Средностатистическото българско семейство се състои от 2.8 човека, което е с 0.1% по-малко спрямо 2005¹⁵.

4.2.3 Природни ресурси и земеползване

България е разположена в източната част на Балканския полуостров и граничи с 5 държави: Гърция, Турция, Македония, Сърбия и Румъния. Дължината на границата ѝ по суша е 1,808 км, а по море - 354 км.¹⁶ Стара планина се простира в средната част на страната, а на югозапад има още два планински масива - Рила и Пирин, които граничат с Родопите на изток. Една трета от страната е заета от равнини и плата, друга една трета е хълмиста, а останалата част е покрита с гъста речна мрежа. Страната е силно урбанизирана, като населението ѝ избира да живее в областните центрове.

Проектът ще се изпълнява в южна България, в източните Родопи.

¹¹ Терминът „коренно население“ дефиниран от ЕБВР (2008 г.), във връзка с Изискване за изпълнение ИИ7
¹² Уязвими групи или индивиди са тези, които са "в неравностойно или уязвимо положение поради своята (групова или индивидуална) раса, цвят на кожата, пол, майчин език, религия, политически или други убеждения, произход (национален, социален), притежавана собственост, по рождение или въз основа на друг някакъв статут. Към тези фактори спадат възраст, пол, етнос, културна принадлежност, грамотност, заболявания, физически или психични увреждания, бедност или икономическо затруднено положение, както и зависимост от уникални по своя характер природни ресурси. Всички тези фактори могат да определят даден индивид или група като уязвими". (IFC, 2012.
¹³ <http://data.worldbank.org/country/bulgaria> Ползван на 15.06. 2014

¹⁴ Витоша Рисърч, 2007 "Социална оценка на "Проект за златодобив в гр. Крумовград" изпълняван от "Дънди Прешъс Металс".

¹⁵ http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_lvph01&lang=en accessed 15.06.2014

¹⁶ Bulgaria, World Fact Book. Източникът е използван на дата 15.06.2014

По данни на WAI¹⁷, област Кърджали обхваща 48.8% горски площи, 47.8% земеделски земи, 2.2% населени места и 1.2% повърхностни водни тела. По време на работното посещение в рамките на проучването за обхвата бе констатирано, че местността в съседство на бъдещия проект се състои от гори и пасища. Земите се използват основно за земеделски цели (отглеждане на тютюн, чушки), животновъдство (овце, крави) и пчеларство. Горските местности се използват и за дейности като събиране на билки и гъби, които се използват както за лична консумация, така и за продажба на купувачи в Крумовград. Районът за използва и за отдих и дейности като ловуване и разходки сред природата.

4.2.4 Инфраструктура

Пътна мрежа

Националната пътна мрежа е с обща дължина от 40, 231км, от които 39,587 са асфалтирани. Главните пътища се делят на магистрали, първокласни и второкласни пътища. С влизането си в Европейския съюз и достъпа до европейско финансиране, България успява да подобри състоянието на магистралите си, но въпреки това голяма част от пътната мрежа продължава да е в лошо състояние. Данните от преброяване на населението сочат, че за периода 2007-2012 в област Кърджали не се отбелязва подобрение на второкласните пътища, а при първокласните се отбелязва едва 1% подобрение¹⁸.

Местните общности в района на проекта са от селски тип и свързани помежду си чрез асфалтови пътища, някои от които в окаяно състояние. Пътищата за достъп до някои от по-отдалечените махали като Чобанка 1 и 2 не са асфалтирани. Пътят за достъп до минната площадка от Крумовград минава по мост над р. Крумовица. Мостът е във видимо добро състояние.

¹⁷ WAI, Април 2014, ЕБВР "Проект за златодобив в Крумовград - Екологичен и социален анализ на несъответствията"

¹⁸ Източник: НСИ

<http://www.nsi.bg/bg/content/11413/%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82-%D0%BA%D1%8A%D1%80%D0%B4%D0%B6%D0%B0%D0%BB%D0%B8>

Фигура 4.9: Пътища, водещи до потенциално засегнати общности

Фигура 4.10: Мост над р. Крумовица (Източник: ДПМ)

Фигура 4.11: Мост над р. Крумовица (Източник: ДПМ)

Вик

Таблицата по-долу съдържа данни за наличната водна инфраструктура и предоставяните от нея услуги. Като цяло, българските домакинства имат добър достъп до водопроводната система. Въпреки това нашите проучвания установяват (което се потвърждава и от данните за 2012 в Таблица 4-4 по-долу), че малко хора

ЗАДАНИЕ ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА
ПРОЕКТ ЗА ДОБИВ И ПРЕРАБОТКА НА ЗЛАТОСЪДЪРЖАЩИ
РУДИ, ОБЩИНА КРУМОВГРАД, БЪЛГАРИЯ юли, 2014 г

имат достъп до водопроводната система, особено в селските общности около бъдещия проект. За своите нужди те използват вода от кладенци. По същия начин, домакинствата в област Кърджали, включително гр. Крумовград, имат незадоволителен или несъществуващ достъп до ВиК мрежата и вместо това използват алтернативи способи, като септични ями или сухи кладенци. В населените места около Крумовград няма канализация. В по-малките населени места има септични ями/сухи кладенци.

Таблица 4-4: Предоставени ВиК услуги за 2012 г.

	Население с достъп до обществено водоснабдяване (%)	Население с достъп до обществена канализация без пречистване (септични ями) (%)	Население с централна канализация в дома си, общо (%)
България	99,26	18,269	74,327
Кърджали	89,595	39,982	43,941

Източник: НСИ http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/data/timeseries/Ecology_9.8.xls

Фигура 4.12: Кладенец за питейна вода в къща в с.Победа

Фигура 4.13: Съоръжение за питейна вода в Синап

Електрозахранване

Енергийният сектор в България е добре развит, като голяма част от електричеството се произвежда в атомната електроцентрала.

Проучванията ни установиха, че има осигурено електрозахранване във всички населени места, дори и в малките селски махали. Електроснабдяването е надеждно, с редки спирания на тока. Много малка част от местните хора, с които разговаряхме, имаха достъп до Интернет.

Телефонни услуги и интернет

Телефонните услуги в България за добри и покритието на мобилните мрежи е на ниво дори и в селските райони. Все повече хора използват интернет (за цялата страна), като за периода 2000 - 2010 интернет потребителите са се увеличили с

48%¹⁹. Проучванията ни показаха, че едва няколко домакинства в района на бъдещия проект имат достъп до интернет.

4.2.5 Икономически контекст

Основните икономически сектори в България са тежката индустрия, енергетиката и селското стопанство. Последният сектор все повече запада, но България остава нетен износител на селскостопанска продукция. Туризмът е друг силен сектор, който непрекъснато се развива. Неформалният сектор също има сериозен принос за българската икономика.

По данни на НСИ, средният доход на хората в България е сред най-ниските в Европа, като средното месечно възнаграждение е приблизително 768лв. По данни на Евростат, през 2010 22% от работещото население в страната е печелело по 1 евро на час²⁰.

Данните от преброяване на населението през 2011, изложени в таблицата по-долу, сочат²¹ че 44% от населението в страната работи, а 7% са безработни. За сравнение, в област Кърджали само 38% от местното население са трудово ангажирани, като 9% са безработни.

Тенденцията се наблюдава и в община Крумовград, където 39% от всички жители са работещи, а 9% са безработни (вж. таблицата по-долу). Въпреки това, от други проучвания, възложени от ДПМ, става ясно, че реалната безработица е доста по-висока в общината, но хората не са склонни официално да се регистрират като безработни. В доклада на WAI се посочва, че в Крумовград са развити преди всичко шивашката и обувната промишленост, а екипът ни научи, че друг основен работодател е самата община. В района почти няма други икономически дейности и работни места, освен изброените. По време на консултациите е установено, че едва в няколко домакинства, с които е проведена консултация, има хора, които се водят официално на работа. Местните хора са ангажирани основно с отглеждане на тютюн и в по-малка степен с други селскостопански дейности, като животновъдство и пчеларство. Тютюн се отглежда в почти всички населени места в съседство на бъдещия проект. Екипът ни се осведоми, че в началото на сезона фермерите се договарят с прекупачите на тютюн, които продават продукцията на световния производител на цигари Филип Морис. Те предоставят посева и след това изкупуват крайния продукт на фиксирана цена, договорена в началото на сезона. Научихме, че производителите на тютюн получават между 5 и 7 лв. за килограм сух тютюн.

¹⁹ <http://www.internetworldstats.com/eu/bg.htm> Ползван на 15.06.2014

²⁰ Евростат

http://www.google.co.uk/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCIQFjAA&url=http%3A%2F%2Feuropa.eu%2Frapid%2Fpress-release_STAT-12-189_en.pdf&ei=E7aeU5iyNIqL7AbgtoGQAg&usq=AFQjCNFVTNr53T1r3SZtRI5bNKWN-nA9pg&bvm=bv.68911936.d.ZGU Ползван на 15.06.2014

²¹ Източник: НСИ <http://censusresults.nsi.bg/Census/Reports/2/2/R14.aspx?OBS=KRZ15>

Като цяло наблюденията сочат, че има високи нива на бедност в селските райони на Кривопград.

Таблица4-5: Икономически активно население на възраст 15 години и нагоре

	Общо	Работещи	Безработни	Неактивни (учащи, пенсионери и др.)
България	6389298	44%	7%	47%
Кърджали	131582	38%	9%	53%
Krumovgrad	15085	39%	9%	52%

Източник: НСИ 2011 <http://censusresults.nsi.bg/Census/Reports/2/2/R14.aspx?OBS=KRZ15> (Автор на доклада: не е посочена дата).

4.2.6 Образование

Макар че стандартът на образователната система в България се счита за висок, според УНИЦЕФ "е необходим значителен напредък, за да се достигнат 5-те образователни критерии на ЕС и целите на EFA"²². По данни на Световната здравна организация (WHO), равнището на грамотност в България за 2011 при над 15-годишните е 98.4%²³. Проведени са редица реформи в сферата на образованието с цел подобряване качеството на предлаганите услуги, както се посочва по-долу.

- "Правителството изпълнява демонстрационен проект на общинско ниво за превенция на отпадането от училище.
- Правителството увеличава учителските заплати с 22.5% през 2008 и въвежда системата на трите стълба за диференцирано заплащане на учителите въз основа на постигнатите резултати и училищния рейтинг.
- От началото на 2008 влиза в сила системата на делегираните бюджети, при която училищата се финансират на база брой ученици. Системата се въвежда в цялата страна.
- Правителството прилага серия от мерки за подобряване достъпа до образование (предоставяне на безплатни учебници за 1-7 клас, обяд в училище и училищен транспорт, и др.²⁴).

Общият брой училища (основни и средни) в България по данни на НСИ за 2013/2014 е 2097, от които 65 са в област Кърджали и 11 в община Кривопград²⁵. По време на консултациите е установено, че респондентите ни считат, че училищата в малките населени места не са толкова добри, колкото тези в Кривопград. Създадена е система за училищен превоз, при която учениците от

²² <http://www.unicef.org/ceecis/Bulgaria.pdf> Използван на 15.06.2014

²³ <http://apps.who.int/gho/data/node.country.country-BGR> Използван на 15.06.

²⁴ (UNICEF, <http://www.unicef.org/ceecis/Bulgaria.pdf> Използван на 15.06.2014.

²⁵ Source:http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/data/timeseries/Edu_2.9.1.xls

някои селски региони се събират с училищни автобуси и превозват до най-близкото училище. Установява се, че тенденцията е учениците да се местят в по-големите градове в България, за да учат в университет и след завършване не се връщат по родните си места. Като цяло впечатленията са, че нивото на умения на хората не е високо.

4.2.7 Здравеопазване

България има общодостъпна система на здравеопазване, която се финансира от данъци и здравни вноски. В страната има 339 болници, като 6 от тях са в област Кърджали²⁶. Според статистики на СЗО, средната продължителност на живота е 71 години при мъжете и 78 години при жените²⁷.

Здравните заведения в област Кърджали са се променили леко от преброяването на населението през 2007, както се отбелязва през 2012, като леглата в болниците са намалели с 43 (4%), а общият брой на болниците от 7 е станал 6. През същата 2012 съотношението лекар към брой пациенти е 1:384, което е по-лошо спрямо това на областно ниво, равняващо се на 1:254.²⁸

В Крумовград има голяма болница, разположена в покрайнините на града. Няма данни за състоянието на болничната помощ на общинско ниво, но по проучвания на WAI през болницата месечно минават около 200 пациента. Нашето изследване обаче посочва, че голям процент от хората постъпват за лечение в други градове в България, тъй като вярват, че там ще получат по-добри медицински грижи. По данни на WAI болницата в Крумовград полага усилия да привлече и задържи персонал в условия, при които все повече здравни служители търсят професионална реализация в чужбина заради по-доброто заплащане. Това поставя болницата в уязвима позиция. Проучванията ни сочат, че основните заболявания са високо кръвно, увеличаващи се случаи на ракови заболявания, диабет и грип. Като цяло, хората, които са интервюирани, намират качеството на заобикалящата ги среда, по отношение на въздуха и водата, за добро.

4.3 Културно наследство

България има богато културно наследство, като наличието на праисторически култури по българските земи датира от неолитния период. В древната история на България има силно тракийско присъствие, последвано от това на гърците и римляните.

Община Крумовград също има богата културна история с различните етноси и културни обичаи по тези земи. Освен това местността Ада тепе е от археологическа значимост и е била обитавана още през бронзовата епоха и

²⁶ Източник: http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/data/timeseries/Zdr_2.1.2_Mr.xls

²⁷ Източник: <http://www.who.int/countries/bgr/en/> използван на 15.06.2014)

²⁸ Източник http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/data/timeseries/Zdr_2.2.3_Osig.xls

ранната желязна епоха²⁹ поради наличието на златна руда, която е била добивана дори на този ранен етап от човешката история. Счита се, че на Ада тепе се намира най-старата златна мина в Европа. ДПМ провежда задълбочени археологически проучвания с цел определяне на обхвата на археологичните находки и артефакти в този район.

Фигура 4.14: Археологически разкопки на Ада тепе.

Фигура 4.15: Археологически разкопки на Ада тепе.

Установява се, че в близост до с.Победа все още се използва едно гробище, което се намира и близо до предложения път за достъп. В близост до пътищата в района на бъдещия проект има още няколко гробища.

²⁹ Доклад от приключилите работи на терен. Археологическо проучване и разкопки, Ада тепе 2012

Фигура 4.16: Изглед към гробището откъм пътя

4.4 Основни констатации

Въз основа на констатациите относно степента на ангажираност на заинтересованите страни (Приложение 1: Бележки по проведените консултации) при определяне на обхвата на проектните дейности, представяме обобщение на социалните теми, повдигнати от местните хора (вж. таблицата по-долу).

Таблица4-6: Теми и въпроси, повдигнати от заинтересованите страни при проучването на обхвата на проектните дейности

Проблем	Вторичен проблем, по мнение на потенциално засегнатото население	Въпроси/ коментари от заинтересованите страни
Заетост	Липса на работни места в района	Хората в района имат спешна нужда от възможности за трудова заетост. Налице е миграция от селата и градовете в района на Крумовград към други части на страната, както и в чужбина с цел работа.
Околна среда	По настоящем състоянието на околната среда се определя като "добро".	Има добра степен на разбиране относно потенциалните екологични въздействия на предложените минни дейности (вж. разбивката по-долу).
Качество на водите (кладенци и повърхностни водни тела, вкл. р.Крумовица)	Замърсяване на водоеми, използвани за питейни и селскостопански нужди	Проектът потенциално ще засегне качеството на водите.
Качество на въздуха	Прахови и газови емисии	Качеството на въздуха е отлично и това може да се промени, ако проектът бъде реализиран.
Разпространяване на информация по проекта	Етническото турско население и най-вече жените не получават достатъчно	Когато попитахме жителите на потенциално засегнати населени места в близост до бъдещия

Проблем	Вторичен проблем, по мнение на потенциално засегнатото население	Въпроси/ коментари от заинтересованите страни
	информация за проекта. Някои местни общности, които ще бъдат потенциално засегнати, изобщо не са имали контакт с ДПМ.	проект какво знаят за проекта, те отговориха "твърде малко" и че разчитат на информация от втора ръка или че информацията им се базира на това, което наблюдават, че се случва на място към днешна дата.
Замърсяване	В рамките на проекта ще се използват токсични вещества. Проучвателните сондиращия са оказали влияние върху популацията на пчелите.	Хората се страхуват, че ще се използват токсични вещества, които ще повлияят на качеството на околната среда. Фермерите се опасяват, че местната продукция на тютюн, чушки, добитък и мед няма да се изкупува поради страх, че е замърсена. Хората мислят, че пчелите са били повлияни от разтвора, използван при сондажите и частично останал в сондажните дупки.
Безопасност на пътя	Говедата пресичат пътя Звънарка - Победа на път за пасищата Пътят Синап - Звънарка е същият, по който минава и училищният автобус	Какви мерки за безопасност ще бъдат взети? Училищният автобус минава по този път по разписание
Взривни работи	Влияние върху постройките в района	Устойчивост на постройките в съседство на вибрациите от взривните работи
Използването на незамърсени земи и лишаването от достъп до Ада тепе за отдих или дейности, осигуряващи допълнителен приход	Ада тепе се използва за бране на билки и гъби, както и за разходки сред природата, туризъм и лов	Районът винаги се е използвал от месните хора за събиране на диви растения и гъби за лична консумация и за продажба на купувачи в Крумовград. Допълнителен доход към селскостопанските дейности, осигуряващи поминъка на хората. Някои хора отбелязват, че използват местността за разходки и отдих. Район, разрешен за ловуване от

Проблем	Вторичен проблем, по мнение на потенциално засегнатото население	Въпроси/ коментари от заинтересованите страни
		местното Горското стопанство.

5.0 ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ, КОИТО СЛЕДВА ДА СЕ АДРЕСИРАТ ОТ ОЦЕНКАТА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

На този ранен етап от оценката на социалното въздействие е идентифициран предварителен набор от потенциални въздействия - както положителни, така и отрицателни. По хода на Оценката на социалното въздействие (ОСВ) някои от негативните и положителни въздействия могат да отпаднат и да бъдат идентифицирани други. Идентифицирането на потенциални въздействия на този етап има за цел да гарантира, че е ангажиран подходящият кръг от заинтересовани страни и че са обхванати всички групи или индивиди, върху които проектът оказва влияние.

Предварителните негативни и положителни въздействия са структурирани по теми и представени по-долу.

Таблица 5-1: Идентифицирани потенциални положителни и негативни въздействия

Тема	Потенциално негативно въздействие	Потенциално положително въздействие (по отношение на предложението на ДПМ за сътрудничество с Община Крумовград)
Използване на терени	<ul style="list-style-type: none"> Разработването на проекта ще наложи използването на терени от държавния горски фонд. Разширението на определени отсечки от пътя ще наложи дългосрочно ползване на общински и частни имоти. Изграждането на тръбопровод ще наложи временното ползване на общински и частни имоти. Достъп до горски площи за бране на гъби и дивни билки 	<ul style="list-style-type: none"> Достъп до дървен материал, генериран от компанията при прокарване на горски трасета Подобрен достъп до и в рамките на населените места, както и до обществени сгради, като училища и болници, по рехабилитираните и разширени пътища.
Културно наследство и идентичност	<ul style="list-style-type: none"> Неблагоприятно въздействие/ унищожаване на културното наследство Подбиване на културните ценности и усещането на принадлежност 	<ul style="list-style-type: none"> Инвестиции в подкрепа на археологическите проучвания и консервация на археологически артефакти, които в противен случай биха

		<p>останали безизвестни;</p> <ul style="list-style-type: none"> Допълнително планирани инвестиции за изграждане на музей, в който ще бъдат изложени археологическите находки.
Поминък	<ul style="list-style-type: none"> Въздействие върху селскостопански поминъци (пасища, пчелни кошери) Събиране на гъби, билки и дърва за огрев в горските местности 	<ul style="list-style-type: none"> Възможност за развиване на уменията и пряка и непряка трудова заетост
Икономика, заетост и доставки	<ul style="list-style-type: none"> Инфлация на местно ниво (стоки и земя) Повишен корупционен риск Сценарий за подъем/спад на местната икономика Натиск върху местните банкови институции Намаляване на възможностите за местен туризъм и свързаните с това работни места 	<ul style="list-style-type: none"> Възможности за местна трудова заетост (отчитайки наличните умения на местните хора) Възможности за развиване на местен бизнес, вкл. развлекателни дейности Възможности за предприемачество на местно ниво Приходи за държавната хазна и местната икономика от постъпления и такси
Екологични/биофизични фактори със социално измерение	<ul style="list-style-type: none"> Влошаване качеството на въздуха Увеличен трафик Увеличени нива на шума Светлинни смущения Вибрации Управление на отпадъците Услуги, свързани с местните еко-системи 	<ul style="list-style-type: none"> Засаждане на местни видове растителност върху нарушените горски терени, като част от дейностите по закриване на проекта и рекултивация за земите Понастоящем в района растат борови дървета, засадени преди 50-60 години, които не са местни растителни видове
Управление, услуги и социална инфраструктура	<ul style="list-style-type: none"> Натиск върху здравната, транспортна и ВиК инфраструктура Увеличена криминалност Натиск върху правоохранителните и правораздаващите органи Натовареност на пътната мрежа 	<ul style="list-style-type: none"> Подобрена здравна инфраструктура; Подобрена транспортна инфраструктура;
Здраве и безопасност (местно)	<ul style="list-style-type: none"> Безопасност и здраве при работа Въздействие върху здравния статус на местното население, напр. във 	<ul style="list-style-type: none"> Повишена осъзнатост относно здравето на работната ръка

население и работници в проекта)	<p>връзка с понижаване качеството на въздуха, увеличения трафик, притока на работна ръка и трансгранични последици.</p> <ul style="list-style-type: none"> Аварии и аварийна готовност 	
Очаквания и реакции към проекта	<ul style="list-style-type: none"> Обратна връзка относно потенциални отрицателни въздействия и начин на управление Очаквания за ползи на местно ниво Несбъднати очаквания и породени от това разочарование и гняв 	<ul style="list-style-type: none"> Обратна връзка относно потенциални положителни въздействия и начин на управление Спазване на поети договорености и обещания Подобрен стандарт на живот на преките и непреки служители благодарение на по-добрите доходи за домакинствата им; Посетителите на територията на проекта биха могли да промотират туризма в региона
Уязвими групи	<ul style="list-style-type: none"> Негативни последици, свързани с неравенството между двата пола Рискове за определени групи (жени, възрастни хора (без пенсия от държавата), младежи, хора в неравностойно положение, религиозни малцинства 	<ul style="list-style-type: none"> Възможности за трудова заетост - пряка и непряка - за жени и младежи и др. Подобрен стандарт на живот за уязвимите групи и семействата им, включително подкрепа за възрастни хора (и домакинствата им)
Репутация на местно и международно ниво	<ul style="list-style-type: none"> (Негативни) влияния на тази репутация върху акционерите и производството на ДПМ Рискове при споразуменията за отдаване под наем 	<ul style="list-style-type: none"> Влияния на репутацията върху акционерите и производството на ДПМ Добра репутация в резултат на прилагани най-добри международни практики във всички сфери от дейността на компанията и техния одит.

6.0 ТЕХНИЧЕСКО ЗАДАНИЕ ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ (ОСВ)

Тази фаза развива рамката и предложената методология за оценка на социалните въздействия.

Работен обхват

Екипът ни определи предварителен работен обхват на район около бъдещия проект с цел установяване на местата, които да бъдат проучвани за целите на ОСВ. Предварителният район на влияние, разглеждан в изследването на обхвата, е по-ясно дефиниран при по-нататъшната работа.

Потенциалният район на влияние, разглеждан към днешна дата, се базира на предложения териториален обхват на проекта (пътища за достъп, минни съоръжения и др.) и консултациите, проведени със заинтересованите страни. По същия начин, определянето на социалните райони или месните общности, които да бъдат проучени, се базира на информация, подадена от служителите на ДПМ, отговарящи за връзките с обществеността и екипите от еколози, работещи по проекта и техните дейности, както и на разбирането за обхвата на проекта и потенциалните влияния върху местните хора. Както вече бе посочено, около бъдещия минен проект са очертани хипотетични зони, които да помогнат да се определи обхвата на ОСВ и да се идентифицира и анализира значимостта на потенциалните въздействия върху местните хора, като шум и вибрации, емисии и чисто визуалната промяна на терена, в допълнение към други социално-икономически влияния. Този подход е полезен, тъй като може точно да определи общностите, които ще бъдат повлияни пряко или непряко ³⁰ (положително или отрицателно) и съответно да бъде разбрано как точно ще се случи това, например в резултат на изградените пътища за достъп или дейности в мината. Това от своя страна позволява да бъдат разписани подходящи мерки за смекчаване на негативните въздействия. Изходните проучвания и ОСВ ще променят този район на въздействие, тъй като ще установят съответния контекст и вида на въздействията, както и местните общности, които потенциално ще бъдат засегнати (позитивно или негативно).

Предложени изследвания

Компанията (ДПМ) е възложила на по-ранен етап значителен брой социално-икономически проучвания, като:

- Алфа Рисърч, 2011 - Имидж на "Дънди Прешъс Металс" в България

³⁰ Преките въздействия могат да се дефинират по следния начин: хората, повлияни от минния проект, са пряко засегнати посредством създадени работни места (положително), изземване на терени, шум и т.н. (негативно). Непреките въздействия са вторични ефекти, като например приток на хора, търсещи работа в Крумовград, което съответно ще намали шансовете на местните хора (негативен ефект), но от друга страна новопристигащите ще отседат в хотели и купуват храна, така че местните хора ще имат непряка икономическа полза от това.

- ДПМ (2010) - Социална обосновка за предоставяне на концесия за добив на златосъдържащи руди от находище "Хан Крум", общ. Крумовград, област Кърджали
- ДПМ 2011 - Здравна и екологична оценка на ПУП-ПП за инвестиционно предложение за "Добив и преработка на златосъдържащи руди от участък "Ада тепе" на находище "Хан Крум" (2010)
- Красен Станчев, 2010 - Социално-икономически сегменти на ОВОС на БММ (2010)
- КС2, 2011, Добив и преработка на златосъдържащи руди от участък "Ада тепе" на находище "Хан Крум" като проект и площ с национално значение. Социално-икономическа и фискална значимост на проекта за България и региона
- КС2, 2010 - Социално-икономически раздели от Доклаз за ОВОС на БММ
- Витоша Рисърч, 2004 - Социално-икономическо проучване на базовото състояние за зоната на въздействие на проект Крумовград, изготвен от Витоша Рисърч (2004);
- Витоша Рисърч, 2005 - Отношение на местното население към проекта на Ада тепе, Община Крумовград
- Витоша Рисърч, 2007 "Социална оценка на "Проект за добив и преработка на златосъдържащи руди в проучвателен район Крумовград" изпълняван от "Дънди Прешъс Металс".
- WAI, 2014 "Проектът за златодобив в Крумовград - Екологичен и социален анализ на несъответствията (април 2014)"

В следващия раздел се разглеждат предложените проучвания и методологиите, които се препоръчва да се приложат с цел определяне на текущите условия и потенциални въздействия на проекта, които да допълнят вече направените проучвания.

Основната им цел е да установи съществуващото състояние на потенциално засегнатите местни общности. Освен това данните за съществуващото състояние служат като моментна снимка на социално-икономическия контекст в региона, която може да се използва за постигане на емпирично измерване на потенциалните позитивни и негативни социално-икономически въздействия. Данните за съществуващото състояние се разглеждат (съотнасят) към един бъдещ контекст, при наличието или липсата на проекта. Анализът на тези два проектни сценария "преди и сега" ще разкрие какви са възможните въздействия, информационните липси, за които има нужда от допълнителна информация, и потенциалните заинтересовани страни, които ще бъдат повлияни от проекта. В допълнение, изходните данни ще позволят на ДПМ да направи прецизен мониторинг на промените, които биха могли да настъпят за експлоатационния срок на проекта, да разработи смекчаващи мерки, както и ще позволят да се направи ефективен и целеви мониторинг и оценка на въведените мерки при управлението на дейностите.

Нещо повече, от ДПМ са разработили предложение за сътрудничество между компанията и община Крумовград³¹ и пакет от социални мерки. Това е енергична и актуална икономическа основа, която ще позволи на ДПМ да постигне напредък по инвестиционното си предложение, като разработи подходящи и съобразени с местния контекст проекти за развитие на общността, базирани на информирано и документирано разбиране на социално-икономическата обстановка.

Проучване на съществуващото социално-икономическо състояние
Проучване на домакинствата

Проучването се провежда основно в следните села/ махали:

- Чобанка 1 и Чобанка 2
- Сойка
- Победа
- Белагуш
- Кременик
- Копривник
- Скалак
- Синап
- Къпел
- Битово
- Дъждовник
- Тайник
- Върхушка
- Звънарка
- Лозино 1
- Лозино 2
- Лозино 3
- Щърбина
- Кокошар
- Лабово
- Белуук
- Пазач
- Едрино
- Крумовград

По-долу са показани транспортните коридори/ пътища за достъп, включени в ОВОС. Предпочитаният път за достъп е Маршрут А. Местното население, което ще бъде засегнато от дейността на проекта, ще бъде потенциално засегнато и от дейностите по разширяване на предпочитания път за достъп и последващата му

³¹ Презентация (2013) Предложение за сътрудничество между ДПМ и Община Крумовград

ЗАДАНИЕ ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА
ПРОЕКТ ЗА ДОБИВ И ПРЕРАБОТКА НА ЗЛАТОСЪДЪРЖАЩИ
РУДИ, ОБЩИНА КРУМОВГРАД, БЪЛГАРИЯ юли, 2014 г

експлоатация, тъй като ще има засилен трафик на камиони и превозни средства от проекта към съответната им дестинация.

След като бъде одобрен окончателния проект за разширение на пътя, могат да се установят и промените в собствеността на прилежащите терени, като в изходните изследвания може да се наложи да се включат допълнително още населени места/общности.

ЗАДАНИЕ ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПРОЕКТ ЗА ДОБИВ И ПРЕРАБОТКА НА ЗЛАТОСЪДЪРЖАЩИ РУДИ, ОБЩИНА КРУМОВГРАД, БЪЛГАРИЯ юли, 2014 г

Фигура 6.1: Варианти за път за достъп и предпочитан път (източник: ДПМ Крумовград)

През 2004 е разработено първоначално проучване на домакинствата, което е част от социално-икономическия анализ на "Витоша рисърч" на района, който ще бъде повлиян при осъществяването на проекта. Предложено е това първоначално проучване на домакинствата да бъде доразвито, като се използват изброените по-долу индикатори за изготвяне на въпросник. Проучването от 2004 предоставя някои полезни данни за здравето и образованието в региона, които могат да бъдат включени в актуализирания вариант на съществуващите данни за проекта. В допълнение, данните от 2004 могат да бъдат сравнени с новите такива и така да се открият съществуващите тенденции.

Представителна извадка се прави на всяка една общност на база общ брой жители в нея, както и извадка с минимален размер, с цел постигане на обичайно използваното ниво на достоверност на данните от 90%, със съответстващ марж на грешка от 10%.

Поради големия брой жители на Крумовград и Изгрев, в сравнение с малкото хора, живущи в селата и махалите в района на проекта, и вероятността резултатите от проучванията, проведени в Крумовград и Изгрев, да изкривят общия резултат, е предложено този набор от данни да бъде представен отделно от данните за населените места около проекта. Също така се предлага да се използва методология, при която ще се вземе представителна извадка от всички обществени прослойки в Крумовград³² на база общ брой население (за дадена прослойка), и минимална по обем извадка. По този начин ще се постигне обичайно използваното ниво на достоверност на данните от 90%, със съответстващ марж на грешка от 10%.

Подробната методология е описана в Приложение Е.

Качествени проучвания

Освен проучването на домакинствата, което ще даде количествени резултати, следва да се направи и качествено събиране на данни. Качествените методи за анализ включват персонални интервюта и работа с фокус групи в местните общности, с местните лидери и тези, които вземат решения, с потенциално маргинализирани групи, местни НПО, власти, като се използва SEP доклада, с който ДПМ разполага, като стартова точка при идентифициране на заинтересованите страни.

Предлага се при събирането на данни да се използват следните техники:

- Кабинетни проучвания на вторични данни, включително включване на данни от скорошното преброяване на населението (2011), предоставени от българския Национален статистически институт (НСИ), със статистически данни на национално и областно ниво
- Проучване на домакинствата

³² Предлага се Крумовград да бъде разделен на обществени прослойки.

- Персонални интервюта и обсъждания с фокус групи
- Отбелязване на наличната инфраструктура и земеползване
- Отбелязване на временни екосистемни услуги (напр. площите за бране на билки и гъби)
- Наблюдения и GPS препратки

Предлага се проучването на съществуващото социално-икономическо състояние да включи следното примерно съдържание, отразено в таблицата по-долу, като се отчита, че някои от аспектите са вече подробно разгледани в предходни изследвания, като например археологическото проучване, заключенията, от което следва да се включат в един общ и окончателен базисен документ.

Таблица 6-1: Примерен списък на сферите за проучване, които да бъдат включени в проучването на съществуващото социално-икономическо състояние

- **Управление:** Национално, регионално ниво (като общ преглед), общинско и местно ниво - официални и неофициални структури, организации и др, включително социални организации (като например механизми за вземане на решения на местно ниво). Следва да се отчете местоположението на находището спрямо разположените в съседство общности (основните населени места да се отбележат на карта/ чертеж); други места от икономическа значимост около находището също трябва да се вземат предвид, например селскостопански производства; най-общо описание на важните населени места и защо съществуват³³.

Източници на информация; проучвания на ДПМ, НСИ и други данни

- **Демография:** Национално, регионално ниво (като общ преглед и сравнение). Общинско и местно ниво - актуализация на наличните демографски данни с по-нова информация (наличната статистика е взета от НСИ) и други данни (напр. брой население в ключови населени места, вкл. разпределение, вътрешна/ външна миграция, възрастова структура, брой мъже/ жени, организация на домакинствата, религиозна, расова и етническа принадлежност, уязвими лица/ групи, нива на бедност (включително система за социално подпомагане), жилищни условия и разпределение на населените места и др.)

Източници на информация; проучвания на ДПМ, НСИ, социологически приучвания на домакинствата и други данни

- **Инфраструктура:** На общинско и местно ниво (наличност, качество, достъп, вкл. санитарни условия, питейна вода, електричество, транспортни мрежи, жилищни условия, места за развлечения, информационни и комуникационни технологии, източници и потребление на енергия и др.)

Източници на информация; НСИ, социологически приучвания на домакинствата и други данни

- **Екологичен контекст:** Социално измерение – например качество на водите, въздуха, трафик, шум, вибрации, управление на отпадъците (какъв е статута на екологичните активи, текущи или неразрешение въпроси)

³³ WAI 2014 Анализ на несъответствията

Източници на информация; проучвания на ДПМ (ОВОС), социологически приучвания на домакинствата и други данни

- **Природни ресурси и земеползване (норми и настоящо състояние):** Местни източници на питейна вода (количество/ качество), източници на вода за напояване (количество/ качество), други природни ресурси, използвани на местно ниво, включително земя за селскостопански цели и горски масиви за дървен материал. Да се проучат всички източници - бране на гъби и билки като източник на доходи, както и събиране на дърва за огрев. Обществено ползване на района с цел отдиш и почивка, ловуване и коридори за достъп. Места с по-специален статут, като гробища. Да се отбележи как се използват земите в непосредствена близост до проекта (например за селскостопански производствени цели, наследствени имоти, за земеделски цели и други).

Източници на информация: GPS данни, картиране, социологически приучвания на домакинствата и други данни.

- **Услуги, свързани с местните екосистеми:** Услуги за обществено обезпечаване, екосистемни процеси. Услуги в сферата на културата и спомагателни услуги.
- **Образование:** Национално ниво – общ преглед на образователната система. Регионално, общинско и местно ниво - брой училища, учители, обществено мнение относно качеството на образование, вкл. какво е нивото на придобиваните в училище умения.

Източници на информация: Изследвания на ДПМ (на изходни данни), вторични данни, проучвания на домакинствата, карта на земеползването (места с по-специален статут) и други данни

- **Местен икономически контекст:** Национално, регионално, областно и местно ниво - основни индустрии и бизнес статистика, официално/ неофициално ниво на безработица. Селскостопанско производство на регионално, областно и местно ниво. На местно ниво - източници на доход, парични помощи, пенсии/ социални придобивки (вкл. разбивка по мъже/ жени), разходи на домакинствата и цена на стоки, наеми и услуги, както и нива на инфлация. Поминък (официален и неофициален), стратегии за прехранване и др.

Източници на информация; проучвания на ДПМ (с изходни данни), социологически приучвания на домакинствата и други данни

- **Здравеопазване:** Общ преглед на национално ниво на държавното здравеопазване и общи статистики на национално ниво. Регионално, общинско и местно ниво - нива на смъртност, продължителност на живота, достъп до системата на здравеопазването, преобладаващи заболявания (вкл. туберкулоза, болести предавани по полов път и ХИВ, и нива на ранни бременности). Описание на местната здравна инфраструктура, вкл. брой лекари.

Източници на информация; изходни данни за здравеопазването (с които ДПМ разполага), NDI, социологически приучвания на домакинствата и други данни

- **Културно наследство:** На национално, регионално, (общ преглед), общинско и местно ниво - обреди и обичаи на различните етнически и религиозни групи. Включете подробности и заключения от вече направени археологически проучвания. Направете профил на обредите и обичаите на различните етнически и религиозни групи (в исторически план и в днешни дни), най-вече на общинско и местно ниво, като включите говорим език и изповядвани религии. Добавете подробен раздел за направените проучвания и заключения.

Източници на информация; проучвания на ДПМ, вторични данни, социологически приучвания на домакинствата и други данни.

- **Гледни точки на заинтересованите страни**

Подробни изследвания

Препоръчва се проучването на съществуващото социално-икономическо състояние да включи следните три изследвания:

Екосистемни услуги

IFC определя екосистемните услуги (ЕУ) като ползи, които хората и бизнеса извличат от екосистемите. Екосистемните услуги включват

- Временни услуги, които са природни продукти, с които хората се снабдяват от екосистемите
- Регулиращи услуги, които са ползите, които хората извличат от регулирането на екосистемни процеси
- Културни услуги, които са нематериалните ползи за хората от екосистемите
- Спомагателни услуги, които са естествените процеси, които поддържат останалите услуги.

IFC счита тази сфера за особено важна и я интегрира в стандартите си за изпълнение (IFC стандарти за качество 1, 3, 6, 7 и 8).

Оценката на ЕС ще се базира на резултатите от социално-икономическото проучване на домакинствата (въпросници) и работата с фокус групи на етапа на оценката на социалното въздействие. За да се постигне това се изисква **интегриран подход**, който да обедини социалната и био-физична експертиза и да осигури необходимия фокус при събирането на данни и провеждане на проучването.

Лов (и риболов)

Счита се, че площите, които ще бъдат иззети за нуждите на бъдещия проект, представляват голяма част (приблизително 1/3) от ловен терен "Луличка". Проучванията за обхвата потвърждават този факт след консултации с Директора на горското стопанство и местен член на ловна дружинка. Препоръчва се проучванията на съществуващото състояние да инкорпорират предходни изследвания за постигане на по-добра представа относно всички аспекти на лова и риболова в района. Карта на ловните полета е предоставена в Приложение Г.

Горски билки и гъби

Проучванията на обхвата установиха, че местните хора често събират горски билки, гъби и в по-малка степен горски плодове в горите и пасищата на и около

Ада тепе, както за лична консумация, така и за продажба в Крумовград. Препоръчва се проучванията на съществуващото състояние да включат резултатите от предходни изследвания за постигане на по-добра представа относно този вид потребление и каква роля играе то в ежедневието на хората, които практикуват тази дейност.

Методология на Оценката на социалното въздействие

Информация за потенциалните въздействия, в това число потенциални кумулативни ефекти, породени от дейности, необходими за изграждане и експлоатиране на съоръженията по проекта за златодобив в Крумовград се събира от различни източници, включително чрез консултации със заинтересованите страни на всички обществени нива, и включване и надграждане на тези заинтересовани страни, идентифицирани в DPM SEP; оценки на социалното въздействие за сходни проекти в други части на света, както и преглед на налична библиография.

За идентифициране и оценка на потенциалните въздействия, свързани с или произтичащи от дейностите по проекта, екипът ползва: доклада за съществуващото социално икономическо състояние, преглед на разработените анализи в на съществуващото състояние и въздействията на проекта; експертна оценка и консултации със заинтересованите страни/ теренни проучвания. Определя се значимостта на потенциалните въздействия, които биха могли да възникнат при изпълнението на проекта, което от своя страна подпомага за изготвяне на препоръки за оценка на проекта. По-долу е изложена методологията, която се използва за идентифициране и адресиране на потенциалните въздействия.

Отделни стъпки при оценка на въздействието

Оценката на въздействието се изготвя както следва:

1. Определяне на зоната на въздействие, върху която проектът ще окаже влияние.
2. Характеризиране на съществуващото състояние - наличните условия преди старта на проекта и реализирането на евентуалните ефекти от него
3. Идентифициране на източниците на въздействие и самите въздействия, произтичащи от даден аспект на проекта
4. Въздействията се класират по значимост преди изпълнението на смекчаващи (за отрицателните въздействия) или насърчаващи (за положителните въздействия) мерки

5. Предлагат се смекчаващи и насърчаващи мерки, чрез които да се адресират въздействията
6. След като са били въведени смекчаващи мерки, въздействията отново се класират с цел да бъде направена оценка на "остатъчните" въздействия.

Система за определяне на видовете въздействия (оценка)

Стандартна практика е да се прави оценка на потенциалните въздействия с цел:

- Да се установи база за приоритизация на въздействията, които ще бъдат адресирани
- Да се създаде метод за оценка на ефективността на предлаганите смекчаващи мерки
- Да се разработи скала, която показва степента на въздействието преди и след въвеждане на предложените смекчаващи мерки

С цел да се приложи аналитична прецизност при оценката (ОСВ), ще се използва последователен процес на категоризиране (оценка). Следва да се отбележи, обаче, че всеки конкретен очакван резултат относно намаляване на значими отрицателни въздействия или насърчаване на положителни такива зависи от избора, приложимостта, изпълнението и ефективността на смекчаващите мерки по проекта.

Критерии за изготвяне на оценка на въздействията

Оценката на въздействията се състои от два елемента: (1) степента на потенциалното въздействие, (2) вероятността потенциалното събитие да настъпи (3) риск и значимост на въздействието.

Критерии за степен на сериозност и за засилване ефекта на дадено въздействие

Сериозността или засилването на всяко въздействие се класифицира с помощта на критериите, посочени в таблицата по-долу. Използва се цветово кодиране за улеснение на читателя при разглеждане на въздействията и относителната им сила.

Таблица6-2: Критерии за сериозност на въздействието

Степен	Вид	Дефиниция на сериозността
5	Социално/ здравно	Инцидент със значително въздействие, причиняващ съществена вреда, множество смъртни случаи, големи поражения и международно уронване на корпоративната репутация.
4	Социална	Дейност или събитие, което повлиява дългосрочно на други потребители на ресурси, предизвиква промени в демографския профил, трудовата заетост, предоставяните социални услуги или стандарта на живот и което е в разрез с международните насоки или национални политики, засяга голям брой хора и трае значително по-дълго от срока на самата програма. Злополуки, които биха предизвикали силен обществен отзвук (според държавните власти и заинтересованите страни)
	Здравеопазване	Планирана дейност води до увеличени нива на смъртност, дългосрочни хронични заболявания, трайна неработоспособност и/или сериозен спад в жизнения стандарт на голям брой хора. Злополуки, довели до 1-3 смъртни случая.
3	Социална	Планирана дейност води до промени в демографския профил, трудовата заетост, предоставяните социални услуги или стандарт на живот, които биха могли да засегнат групи от местни заинтересовани страни/ лица в рамките на проекта. Злополука, която повлиява средносрочно на други потребители на ресурси. Злополуки, които биха предизвикали подаване на искове за обезщетение (според местните заинтересовани страни)
	Здравеопазване	Планирана дейност води до дългосрочно увеличаване на случаите на остри/ хронични заболявания сред местното население или краткосрочно увеличаване на случаите на остри/ хронични заболявания сред уязвими групи, като жени, деца и възрастни хора). Планирана дейност води до оплаквания, съдебни искове или глоби. Злополука предизвиква трайна нетрудоспособност.
2	Социална	Дейност или злополука, която повлиява временно на други потребители на ресурси, както и злополуки, които стават повод за обществена загриженост, но не водят до подаване на официални оплаквания или искове за обезщетение.
	Здравеопазване	Планирана дейност води до краткосрочно увеличаване на случаите на остри/ хронични заболявания сред местното население Злополука предизвиква нараняване, което се лекува и не е свързано с трайна нетрудоспособност, но с известно отсъствие от работа (Нараняване с временна неработоспособност)
1	Социална	Временно повлияване може да бъде установено от други потребители на ресурси. Промени в демографския профил, трудовата заетост, предоставяните социални услуги или стандарт на живот, спрямо които властите и местните заинтересовани страни нямат отношение. Злополука, която има незначителен ефект върху демографския профил, трудовата заетост, предоставяните социални услуги или стандарта на живот на заинтересованите страни.

Степен	Вид	Дефиниция на сериозността
	Здравеопазване	Случаите на хронични и остри заболявания и спадове в благополучието на местните хора остават в рамките на нормалните изменения спрямо изходните нива. Злополука предизвиква нараняване, което се лекува и не е свързано с трайна нетрудоспособност, и без отсъствие от работа.
0	Социални и здравни	Без въздействие или положителни промени

Критерии за вероятност и сигурност

В ОСВ са използвани кодове в зависимост от степента, в която се счита, че настъпва определена измерима промяна в съществуващото социално-икономически/ здравни условия. В случаите, в които дадена планирана дейност има пряко въздействие, кодът за вероятност ще бъде D. При разглеждане на непланирани или случайни събития, кодът ще е различен, като представя вероятността да настъпи това събитие.

Таблица 6-3: Кодове за вероятност и увереност

Код	Увереност, че съществуващите условия ще се променят	Вероятност да се случи дадена дейност или непланирано събитие
А	Има незначителни доказателства, че други проекти са довели до този вид промяна в съществуващите условия. Ще е необходима необичайна комбинация от фактори, за да се предизвика такава промяна.	Вид дейност или непланирано събитие, което е почти непознато в нефтохимичните заводи.
Б	Има слаба вероятност предложената дейност да доведе до измерими промени в съществуващите условия.	Вид дейност или непланирано събитие, които се наблюдават нерегулярно при изграждането и експлоатацията на нефтохимични заводи.
Н	Има слаба вероятност въпросните чувствителни рецептори да бъдат засегнати от предложената дейност.	Вид дейност, която може да се наблюдава при изграждането и експлоатацията на нефтохимичен завод или вид непланирано събитие, свързано с неща, които често се обръкват при сходен тип проекти.
Г	Планираната дейност е свързана с този вид промяна в съществуващите условия (напр. дейността има пряко въздействие);	Планирана дейност или вид непланирано събитие, които се случват при изграждането и експлоатацията на нефтохимични заводи
Д	или има голяма вероятност, че планирана дейност ще има непряко въздействие.	Планирана дейност или вид непланирано събитие, които непрекъснато се случват при изграждането и експлоатацията на нефтохимични заводи

Значимост

Степените от оценката на сериозността на всяко въздействие се комбинират с кода, избран да представлява степента на увереност, че дадено въздействие ще е налице или ще се случи, като се използва матрицата, представена на Фигура 6-2. Например, колона D в матрицата представя различните степени за преки въздействия, свързани с предложените дейности. Колона B от матрицата представлява дисконтираните степени, ако ОСВ счете, че същото възможно въздействие няма вероятност да настъпи.

Степен на въздействието	Вероятност и увереност, че въздействието ще се случи				
	А	Б	В	Г	Д
	5	4	3	2	1
5	Средна	Средна	Висока	Висока	Висока
4	Ниска	Средна	Средна	Висока	Висока
3	Ниска	Ниска	Средна	Средна	Висока
2	Ниска	Ниска	Ниска	Средна	Средна
1	Ниска	Ниска	Ниска	Ниска	Ниска
0	Ниска/няма	Ниска/няма	Ниска/няма	Ниска/няма	Ниска/няма

Фигура 6.2: Матрица за оценка на риск и значимост

При изготвянето на оценката, ОСВ съгласува позициите си относно качеството и чувствителността на рецептора или ресурса, засегнат от въздействието, като се отчетат фактори като местно, регионално, национално или международно предназначение, значимостта му за местната или по-широка общественост и икономическата му стойност. Оценката степенува значимостта на отделните въздействия по следния начин:

- Голяма значимост - непоносим риск: Възможното негативно въздействие е твърде значимо, за да бъде приемливо. Трябва да се въведат контролни мерки за намаляване или на вероятността, или на значимостта на въздействието.
- Средна значимост - поносим риск: Трябва да се разработят смекчаващи мерки и условия за разрешителни с цел контрол на потенциално отрицателно въздействие, така че промените в съществуващото социално-икономическо състояние да се поддържат на "най-ниското, практически възможно ниво".

- Слаба значимост - незначителен риск: Потенциалното негативно въздействие е приемливо за тези, които вземат решения, без да се налагат допълнителни смекчаващи мерки или разрешителни. Мониторингът следва да провери дали съществуващото състояние остава непроменено.
- Ползотворни - положителното въздействие следва да бъде приветствано от тези, които вземат решения, и да се предприемат мерки за увеличаване на ефекта от ползите.

Рамка за План за социално управление

Планът за социално управление (ПСУ) е основния резултат от оценката на социалното въздействие (ОСВ). ПСУ е адаптивна система за управление, която трябва да се разработи по начин, който гарантира, че смекчаващите мерки, предложени в оценката на социалното въздействие, се прилагат ефективно през целия жизнен цикъл на проекта и непрекъснато се прецизират и при необходимост изменят въз основа на реалните условия на терен и обстоятелства, които вероятно не са били предвидени на етапа на изготвяне на ОСВ. При наличие на разработен План за закриване и рехабилитация на проекта, той ще бъде включен в ПСУ по отношение на социално-икономическите му аспекти.

Разработена като система за управление (напр. ISO 14001), рамката за ПСУ трябва да включва:

- Организационна йерархия, която гарантира непрекъснат надзор и изпълнение на ПСУ, както и посочване на лице от висшия корпоративен мениджмънт, което да носи пълна отговорност за прилагането на системата.
- Ясно заявени цели и график на дейности, включително специфичните мерки за смекчаване на въздействието, упоменати в ОСВ.
- Ясни отговорности при изпълнението на всяка смекчаваща мярка, с ясна структура на подчинение при осъществяване на надзора.
- Бюджет за изпълнение на дейностите, включително такъв за вероятни непредвидени разходи и механизъм за допълване на бюджета при настъпване на непланирани събития или обстоятелства (напр. форс мажорни такива).
- Система за управление на фирми изпълнители, която да гарантира, че всички фирми изпълнители и подизпълнители са информирани и наясно с ПСУ, както и механизъм за сключване на договори за услуги и доставки, който ще стимулира фирмите изпълнители и техните подизпълнители да съблюдават ПСУ или обратното - да ги глобява при неспазването му.
- Програма за текущ мониторинг и отчитане, с посочена честота на отчитане, за целия период на експлоатация на проекта, включително надзор и одит на управлението в реално време (желателно е да се извършва от трета страна) за установяване, че всички въздействия се случват съгласно прогнозираното и че смекчаващите мерки са ефективни. ПСУ трябва да включва и механизъм за непрекъсната ревизия и изпълнение на необходимите корективни действия, за

да се гарантира, че въздействията са избегнати, когато това е възможно, а когато не е - че са предприети съответните ефективни смекчаващи мерки.

- Рамката за Плана за общественото здраве, безопасност и сигурност е част от рамката за Плана за социално управление.

Ангажиране на заинтересованите страни и обществени консултации

Обществените консултации/ допитвания са неразделна част от процеса по изготвяне на оценката на социалното въздействие. Консултативният процес дава на заинтересованите страни възможност да правят коментари по предложения проект, както и по отчетите, които се представят на всеки отделен етап от ОСВ. По този начин самото местно население реално става част от смекчаващите мерки, предвидени при потенциалните въздействия или при прилагане на мерки за управление на различните процеси.

Ще бъде използван Плана за ангажиране на заинтересованите страни на ДПМ³⁴, като по този начин ще се идентифицират заинтересовани страни на всички обществени нива, включително общински служители, потенциално засегнати населени места в района на проекта и покрай пътищата за достъп, НПО, потенциални уязвими групи, като жени, деца и възрастни хора. Планът за обществени консултации ще включва и механизъм за събиране на информация с цел по-добро разбиране на специфичните нужди и проблеми на местното население. Така засегнатите общности ще имат реална полза да участват в проучванията. Заключениета и препоръките ще се обсъждат със засегнатото население и оповестяват по открит и прозрачен начин, за да се получи обратна връзка и предложения, които да се включат в изследванията.

Основните принципи за ангажиране на заинтересованите лица, изложени в Насоките за Стандарти за представяне/изпълнение на Международната финансова корпорация (IFC), гарантират, че ОСВ и процеса по взаимодействие е приобщаващ, отчитащ културните особености и прозрачен. Планира се тези обществено консултативни дейности, а на по-късен етап и тези по оповестяване на информация, да се разработят съвместно с общите принципи, както се посочва в документа на IFC озаглавен "Ангажиране на заинтересованите страни: наръчник с добри практики."

- Обществено-консултативните събития и възможности трябва да бъдат широко и проактивно разгласявани, особено сред хората, които ще бъдат засегнати от проекта, поне една седмица преди самата проява.

³⁴ На консултантите, ангажирани с определяне на обхвата на дейностите по проекта и тяхното въздействие, бе предоставен ПАЗС доклада, с който ДПМ разполага, както и списък с посетители в информационния център в Крумовград (който сега е затворен). В списъка бяха посочени имената на хората, посетили инфо центъра през годините, както и повдигнатите от тях въпроси и изразени тревоги. Въпреки това липсва актуален регистър за ангажиране на заинтересованите лица, в който да е отбелязан конкретно взаимодействие с тях (голяма, средна и ниска степен на влияние/ интерес към проекта). Повдигнатият въпрос за база данни със заинтересовани лица (с имена, контакти и анализ на степента им на въздействие и значимост за проекта) е полезен инструмент и трябва да е част от ПСУ като "жив" документ, който редовно се актуализира, проследявайки провежданите консултации, резултатите им и последващите стъпки, при необходимост, поетите ангажименти и др.

- Преди всяко събитие трябва да се предоставя кратка, нетехническа информация (резюме), за да се гарантира, че хората са предварително информирани със съдържанието за оценка и съответните заключения.
- Мястото и часа на провеждане на дадено събитие трябва да осигуряват максимална посещаемост на засегнатите от проекта заинтересовани страни.
- Представяната информация следва да е ясна, нетехническа по съдържание и на български език или на езиците или диалектите, които потенциално засегнатото население говори.
- На събитията трябва да присъства и модератор/ фасилитатор, за да могат присъстващите да могат да повдигат въпросите, които ги вълнуват.
- На повдигнатите въпроси се отговаря на самата среща или се проследяват активно.

Цел на ангажирането на заинтересованите страни и обществените консултации

Целта на обществените консултации в рамките на процеса по ОСВ е да гарантира, че възгледите, интересите и тревогите на заинтересованите страни са взети под внимание при оценката на потенциалните въздействия на проекта, както и при решенията, които се вземат при изпълнението му, особено при разписването на смекчаващи мерки. Освен това обществените консултации целят да подобрят комуникацията между проекта и групите, които са заинтересовани или засегнати от него. Основният фокус следователно е върху:

- Идентифициране и анализ на заинтересованите страни
- Какъв вид обществени консултации следва да се проведат с всяка категория заинтересовани страни
- Оповестяване на информация и най-вече предоставянето на навременна и смислена информация, която е достъпна за всички заинтересовани страни
- Подходът към и механизмите за получаване на обратна връзка от заинтересованите страни относно оповестената информация
- Програма за обществени консултации, която да гарантира навременно уведомяване за планираните събития, които са съобразени с ключови етапи в процеса по изготвяне на ОСВ.

Оповестяване

Този етап от ангажиране на заинтересованите страни се фокусира върху оповестяване на и консултиране относно работните резултати от процеса по ОСВ (следва да включва резултати от други заключения от допълнителни проучвания, като например оценка на видимите промени, които ще настъпят при изпълнение на проекта). Специфичните цели при тази фаза са:

- Да се даде обратна връзка на заинтересованите страни относно работния вариант на оценката на въздействието и свързаните с това управленски/сметчаващи мерки.
- Да се събере информация и мнения от заинтересованите страни относно първоначалната оценка на въздействието и идентифицираните сметчаващи и насърчаващи мерки.

Въз основа на коментарите от заинтересованите страни се изготвя окончателна ОСВ, която ги взема предвид.

7.0 СЛЕДВАЩИ СЪПКИ ПО ИЗГОТВЯНЕ НА ОСВ

В таблицата по-долу са обобщени следващите фази от процеса по изготвяне на ОСВ и прогнозната им продължителност. Следва да се отчете факта, че проучването на домакинствата, въвеждането на данни, представянето и разписването им е възложено на местна консултантска фирма. Специалистът по социално въздействие отговаря за всички аспекти на ОСВ, както и за това да актуализира проучването на съществуващото социално-икономическо състояние.

Таблица7-1: График на процеса по ОСВ

Хронология	ОСВ процес/ дейност
седмичата на 23.06.	Техническото задание за ОСВ се преглежда от ДПМ и ЕБВР
седмичите на 07.07 и 14.07.	Анализ на съществуващото социално-икономическо състояние: Проучвания на домакинствата
седмичите на 21.07 и 28.07.	Проучвания на съществуващото социално-икономическо състояние: анализ и разработване на доклад
седмичите на 07.07 и 14.07.	Проучвания на социалното въздействие и консултации със заинтересованите страни
седмичите на 21.07 и 28.07.	Проучвания на социалното въздействие: анализ и разписване
седмичата на 4.08.	Работен вариант на ОСВ предаден на ДПМ за коментари
седмичата на 11.08.	Срещи за обсъждане на работния вариант на ОСВ с местните общности и представяне на заключенията по ОСВ
седмичата на 11.08.	Разпространяване на работния вариант на ОСВ

8.0 СПИСЪК С ДОКУМЕНТИ, ПРЕГЛЕДАНИ НА ФАЗАТА НА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОБХВАТА

План за закриване и рекултивация на рудник Ада тепе, Проект за добив на злато в Крумовград 2013

Археологически доклад 2012

ОВОС за проекта за добив и преработка на на златосъдържащи руди от участък "Ада тепе" (български документ)

Корпоративни политики относно борба с корупцията, бизнес етика, политика за оповестяване, за здраве и безопасност, околна среда и устойчиво развитие.

Политика на ДПМ за околна среда и устойчиво развитие, 2006

Политика на ДПМ за здраве и безопасност, 2010

Работен вариант на пакета със социални придобивки и PowerPoint презентация

Доклад за отношение на местното население към проекта в Крумовград, 2007

Протоколи от публичните обсъждания, проведени преди проучванията за обхвата.

План за управление на минните отпадъци, Проект в Крумовград, ДПМ, 2013

Протокол от публичните обсъждания по ОВОС през 2010г (2011)

Нетехническо резюме за българския ОВОС, 2010

Участък от златно находище "Хан Крум", Крумовград, 2010; 13 приложения към Доклада за ОВОС

Предложен Доклад за водния баланс, 2013 (изготвен от Golder's Associates)

Предложение за сътрудничество между ДПМ Крумовград и Община Крумовград

Социално-икономически сегменти от ОВОС, от KC2 Management & Solutions, 2010

План за ангажиране на заинтересованите страни и оповестяване на информация, ДПМ, 2014

План за ангажиране на заинтересованите страни

Доклад за социална оценка - социална обосновка на концесията, 2008

План за управление на трафика, Проект в Крумовград, ДПМ, 2010

Актуализиран План за екологични и социални дейности за Проекта в Крумовград, изготвен от denkstatt Bulgaria Ltd, 2014

Витоша Рисърч, 2004 - Социално-икономическо проучване на базовото състояние за зоната на въздействие на проект Крумовград, изготвен от Витоша Рисърч (2004);

Изследване на Витоша Рисърч, 2007

Wardell Armstrong (WAI), 2014, ЕБВР, "Проектът за златодобив в Крумовград - Екологичен и социален анализ на несъответствията"

9.0 ПРИЛОЖЕНИЯ

9.1 Приложение А: Регистър за обществени консултации

Дата	Консултирани лица	Позиции	Основни въпроси
02 .06. 2014	И. Иванов Ерхан Еюб	ДПМК - Мениджър "Околна среда" ДПМК - Мениджър "Връзки с обществеността"	Социално-икономическа ситуация в община Крумовград - демографски профил, засегнати населени места, разпространяване на информация за проекта, информационен център
02 .06. 2014	И. Иванов Любомир Марчев	ДПМК - Мениджър "Околна среда" Специалист "Околна среда"	Бърз преглед на проектните площадки и засегнатите населени места Най-обща характеристики
03 .06. 2014	Ирена Цакова	ДПМК - Оперативен Директор	Описание на проекта, разрешителен режим, ангажиране на заинтересованите страни
04 .06. 2014	Жителка на Едрино	-	Моля вж. протокол No 01 от проведена среща
04 .06. 2014	Жителка на Лозино-2, с. Звънарка	-	Моля вж. протокол No 02 от проведена среща
04 .06. 2014	Група мъже, непланирано интервю	-	Моля вж. протокол No 03 от проведена среща
04 .06. 2014	г-н Ламбо Ламбов	Директор, Горско стопанство	Моля вж. протокол No 04 от проведена среща
04 .06. 2014	Жител на Победа	-	Моля вж. протокол No 05 от проведена среща
04 .06. 2014	Жител на Синап	-	Моля вж. протокол No 06 от проведена среща
04 .06. 2014	Група жители на Битово	-	Моля вж. протокол No 07 от проведена среща
04 .06. 2014	Група жители на Сойка	-	Моля вж. протокол No 08 от проведена среща
05 .06. 2014	Жителка на Чобанка	-	Моля вж. протокол No 09 от проведена среща
05 .06. 2014	М М	Председател, НПО "Евро генерация"	Членство и опит в неправителствения сектор Гледната точка на неправителствения сектор относно проекта; No 10.
05 .06. 2014	Върхушка	Кмет и бивш кмет	Моля вж. протокол No 11 от проведена среща
05 .06. 2014	Група жители на Щърбина	-	Моля вж. протокол No 12 от проведена среща

9.2 Приложение Б: Записки по обществените консултации

номер 1

Заинтересовано лице: Живее в Едрино, семейството ѝ държи магазин за хранителни стоки/кафене

Дата: 4 .06. 2014

Място: Едрино, кафе "Аперитив"

Наблюдения:

Според националното преброяване на населението, в селото живеят 278 души. Селото е с изглед към р. Крумовица и Ада тепе. Пътят до селото е във видимо добро състояние. Съседните къщи и зеленчукови градини са добре поддържани. Селото изглежда заможно. В селото има ниви с тютюневи насаждения и навеси за сушене на тютюн. Екипът ни разговаря с жител на селото, чието домакинство държи магазин за хранителни стоки и кафене.

Заклучения от консултацията:

Домакинството се състои от три семейства, в които има представители на три поколения: жената, с която разговаряхме и съпруга ѝ; майка ѝ, която е на 80 години; сина ѝ с неговото семейство. Жената се е преместила в с. Едрино през 1994г. от съседното село Малък Девисил, което е на приблизително 30 км от с. Едрино. Като причина за преместването посочва по-добрите икономически условия и удобства - болница, училище и банка.

Освен магазина за хранителни стоки и кафенето, които се държат от семейството ѝ и са собственост на сина ѝ, те произвеждат и тютюн. Земята, която обработват, е 6,000 m². Тютюнът се продава на фирма изкупвач. Крайният купувач на тютюна е компанията Филип Морис. Цените на тютюна са фиксирани на 5-7 лв за килограм, което е "цената на една кутия цигари". Домакинството събира 1,5 - 2 тона тютюн от нивата си с площ 6,000m². Отглеждането на тютюн включва подготовка на почвата през февруари-март, засаждане - април и май, събиране на готовата реколта - в периода юни-септември, а след септември - сушене и подготовка за продажба. Използват се торове (амонячен разтвор), като 20-килограмов торба с тор струва 40-50лв. Домакинството се снабдява с вода за напояване основно от кладенец, който обаче пресъхва през юли-август и тогава се налага да се използва вода от ВиК мрежата, тъй като напояването е от особено важно значение при отглеждането на тютюн. На практика хората, които се занимават с отглеждане на тютюн, предпочитат места в близост до реки, които им гарантират достатъчно вода за поливане.

Домакинството плаща 600лв годишно за допълнителните количества използвана вода от ВиК мрежата (освен кладенчовата) за напояване. "Природата е най-големият враг" на фермерите, тъй като по насажденията има болести, като например чернилката по тютюна и картофите.

Земеделието е основното занимание в селото. Има малко на брой добитък, тъй като отглеждането му е скъпо.

Фермерите могат да получат достъп до земеделски субсидии, ако обработваемите им площи са над 10,000 m², т.е. домакинството на жената, с която разговаряхме, не отговаря на тези условия. Освен тютюн се отглеждат основно и царевица и чушки.

Селото няма проблем с електро и водоснабдяването.

Най-близката болница е в Кърджали. Пациентите могат да се пренасочват към болници в София за специализирано лечение и лечение на по-сериозни състояния. Ако пациентът е здравно осигурен и има направление от личния си лекар, ползва безплатна медицинска помощ.

По мнение на жената, с която разговаряхме, броят на раковите заболявания в региона расте, като обяснението за това е аварията в Чернобил. Други често срещани заболявания са високо кръвно и диабет. Болните от диабет са на безплатно лечение. Тези с високо кръвно могат да ползват отстъпки при закупуване на лекарства.

Уязвимостта се счита за недъг.

Жената, с която разговаряхме, изглеждаше на пенсионна възраст, но заяви, че не получава пенсия. Тя ни обясни, че за да получава пълен размер на основната пенсия, една жена в България трябва да е внасяла социални осигуровки в продължение на 34 години. В нейния конкретен случай, тя не могла да работи поради здравословни причини. До 2007 г. е получавала обезщетение за нетрудоспособност, което е било прекратено, когато състоянието ѝ се е подобрило. Билковите медикаменти вече не се използват.

Хората от селото събират билки за чай в планината. В селото преди е имало билкар.

В с. Едрино има 70 домакинства и около 100 къщи са постоянно обитавани.

Има две етнически групи - българи и турци. Тези, които са дълбоко религиозни мюсюлмани и отбелязват Рамадан, са обикновено възрастните хора, а не младите. В селото има джамия (мюфтията отговаря за няколко джамии в съседните махали).

Състоянието на околната среда в региона е добро (качество на водата и въздуха). Въпреки това бе посочено, че активно се използват пестициди и хербициди. Когато попитахме жената дали Ада тепе е от значение за нея, тя отговори, че има хубава гледка и че това много ѝ харесва. Жената сподели и че преди години са имали вила на Ада тепе, която вече е необитаема.

Информация и притеснения относно проекта

Жената знаеше за проекта и счита, че той може да окаже въздействие върху околната среда и хората. Хората се страхуват, че проектът ще доведе до замърсяване на природата заради токсичните вещества, които ще се използват, както и че работата в проекта и обогатителната фабрика ще замърси въздуха. Проектът може да засегне човешкото здраве и качеството на водите на р. Крумовица. Ако има замърсяване, според жената хората "ще избягат оттук", като "без вода тук няма живот".

Представители на компанията не са идвали в селото, за да я информират (да информират хората от селото) какво се предвижда по проекта. Компанията не се ползва с доверие.

Хората вярват, че по проекта ще се открият работни места - директно или индиректно (предоставяне на услуги) и са положително настроени за това проектът да стартира.

номер 2

Заинтересовано лице: Жител на Лозино - 2 (с. Звънарка)

Дата: 4 .06. 2014

Място: с. Звънарка, кафене на главния път

Наблюдения:

С. Звънарка е намира на почти 5 км югозападно от гр. Крумовград. Теренът е планински. Разговорът се проведе в кафене на главния път, от дясната страна при влизане в селото.

Заклучения от консултацията:

Лозино-2 е махала на с. Звънарка. Има 4 домакинства с приблизително 20 жители от различни възрастови групи. В общността има уязвими групи. Според лицето, с което разговаряхме, под "уязвим" се разбира "възрастен", "в неравностойно положение", "семејства, най-вече жени, които се грижат за възрастни и болни хора". Жените нямат еднакъв статут с мъжете и има случаи на домашно насилие. Трудно се намира работа. Мъжете могат да работят в чужбина, а жените остават, за да се грижат за домакинството.

Жената, с която разговаряхме, е родена и цял живот е живяла в Лозино-2, с. Звънарка. Посещавала е училище в Звънарка. Работи в селското кметство.

Домакинството ѝ е 5-членно (с нея включително). Баща ѝ работи като шофьор, а майка ѝ в магазин за обувки. Била е омъжена, но се е развела заради домашно насилие.

Домакинството ѝ поддържа зеленчукова градина, като произведеното е само за лична консумация.

Водоснабдяването е от сондажи (или воден кладенец?). Дебитът на водата спада през летните месеци и хората трябва да ходят до съседното село, където черпят вода от един извор.

В махалата няма установен легален начин за депониране на битови отпадъци и всяко семейство само ги събира и изхвърля на сметище.

Местните жители събират билки за чай, гъби и плодове в гората.

Местните хора ходят на разходки из близките хълмисти местности. Конкретно до Ада тепе не ходят, тъй като им е далеч, само до по-близки хълмисти райони.

Жената бе чувала за археологическите проучвания на Ада тепе.

Семейството ѝ ползва медицинските услуги на болницата в Крумовград.

Състоянието на околната среда преди е било по-добро. "Преди имахме повече и по-добра селскостопанска продукция. Почвата бе по-плодородна. Климатът бе по-добър."

Информация и притеснения относно проекта

Жената, с която разговаряхме, знаеше за проекта и бе на мнение, че е добра възможност за развитие на региона, тъй като ще се открият нови работни места. Информация за проекта е получила от вестниците и интернет (ходи до Крумовград, за да ползва интернет). Лично тя не е била в информационния център, но някои от нейните познати са го посещавали. Никой не е идвал в нейната махала, за да ги информира за проекта, но знае, че представители на компанията са били в с. Звънарка за срещи с местните хора. Влиянието на проекта върху околната среда се разглежда в рамките на замърсяване на въздуха, шум, прах, замърсяване водите на р. Крумовица. Жената не счита, че има начини тези въздействия да бъдат смекчени. Хората, които живеят близо до проекта, ще бъдат засегнати от производствените дейности, включително махалите на с. Звънарка, Скалак, Овчари и Сърнак. Хората нямат особено желание да говорят за проекта, вероятно поради факта, че са притеснени за потенциалните му ефекти.

номер 3

Заинтересовано лице: Ловец от района на Крумовград, двама служители на горското стопанство (рейнджъри), плюс други двама мъже от района на Крумовград

Дата: 04 .06. 2014

Място: Кафене в Звънарка, непланирано интервю

Наблюдения:

не е приложимо

Заклучения от консултацията:

Групата мъже, които срещнахме в кафене в с. Звънарка, се състоеше от ловец от района на Крумовград, двама служители на горското стопанство и местен фермер. Обсъдени бяха въпроси, свързани с лова в региона.

Ловецът бе от с.Сърнак и член на местната ловна дружинка "Луличка", която на свой ред членува в Националното ловно-рибарско сдружение. Сдружението обединява регионалните асоциации на ловните дружинки. Ловна дружинка "Луличка" използва 3 ловни терена в близост до Крумовград, един от които е Ада тепе (вж. Приложение D с карта на ловните терени). В района на Крумовград има 13 ловни дружинки, обединени в регионалната ловна асоциация. Всяка ловна дружинка има приблизително 50-60 члена. Всеки ловец трябва да се регистрира, за да получи ловен билет, който може да бъде отнет при неспазване на изискванията за ловуване на определени терени или при нарушение на съответните ловни разпоредби, например ловуване извън регламентирания ловен сезон, който е:

- За големи бозайници - от 01.10 до 31.12.
- За птици - от 15.08 до 31.12.

По изключение ловният сезон може да бъде удължен до 15.01.

Дейностите на ловното сдружение включват мониторинг на условията за различните видове животни и птици; мониторинг на условията за популациите им; управление на природните ресурси; възстановяване и поддържане на биоразнообразието. По отношение на биоразнообразието и защитените видове в един по-широк периметър от района на Крумовград бяха споменати следните:

- Защитени дъбови дървета
- *Corylus colurna*, на български: турска леска (Среща се в: От югоизточна Европа до северен Иран).
- Пещери с прилепи на около 15 км от Ада тепе в посока Рубино
- Забелязан е кралски орел - една двойка птици, която гнезди в отдалечен район, около 40 км източно от Крумовград
- Заселване и увеличаване на популацията на холандски полудиви коне (Коник) в Родопите, близо до с. Странджево, намиращо се на около 35-40 км източно от Крумовград.
- Програма за заселване на Европейски бизон (*Bison bonasus*)

За да контролира популацията на хищните животни, сдружението плаща на ловците, за да отстрелват следните видове:

- 1 вълк – 100лв.;
- 1 чакал – 25лв.;
- 1 лисица – 10лв.;

В гората могат да се срещнат както ловци, така и хора, които събират билки и гъби.

Какво се знае за проекта:

Фермерът и рейнджърите казаха, че знаят за инвестиционното предложение. Няколко пъти са били в информационния център в града и са участвали в публичните обсъждания на ОВОС преди няколко години. Ловецът сподели, че знае малко за проекта и основно от разговори с други хора.

Повдигнати въпроси:

Фермерът сподели, че стадото му пресича пътя Звънарка-Победа (главния път за достъп до бъдещата площадка на проекта) на път за пасищата си в района. Той искаше да знае дали и какви мерки ще се предприемат, за да гарантират безопасното пресичане на животните на пътя.

номер 4

Заинтересовано лице: Г-н Ламбо Ламбов, Директор на "Горско стопанство" - Крумовград, МЗГ

Дата: сряда, 04.06.2014

Място: Горско стопанство - Крумовград (административна сграда)

Заклучения от консултацията:

Горското стопанство в Крумовград отговаря за 49 356 хектара горски земи, които обхващат горски терени и пасища. Районът е разделен на 4 по-малки, като за всеки район отговаря отделен служител с цел по-добро управление. Тези 4 по-малки района са допълнително разделени на горски парцели, като горските рейнджъри отговарят за по-малките горски райони. Откритият рудник е изцяло в района на с. Звънарка, за който отговаря един горски рейнджър, който освен това работи и в район Токаша. Горското стопанство се занимава с: управление на горските райони, мониторинг на дървесните видове за различни болести; анти-ерозивен контрол; поддържане на горски пътища и пътища за достъп; опазване на горите от пожари; грижа за нови горски насаждения (фиданки), управление на ловните и пасищни дейности; горска сеч (контролирана и планирана горска сеч).

В района се ловува, като се спазва ловния сезон (за големия дивеч той е 1.10 - 31.12). Има няколко ловни дружинки, които ловуват в различни райони. Ловната дружинка, която ловува на Ада тепе, покрива и доста по-широк терен. Почти една трета от него ще попадне в обсега на бъдещия проект. Няма да бъде възможно да се компенсира този район с друг, тъй като това би означавало да се вземат терените, предоставени за лов на други ловни дружинки. Счита се, че ловният терен на тази ловна дружинка е достатъчен, за да компенсира отнемането на терените, които ще влязат в територията на проекта. Ловните дружинки са отговорни за управлението на горите и горските животни, както и за поддръжка на поверения им район (напр. поставяне на сол за близане за животните, отглеждане на фиданки и различни тревни видове). Горите разчитат на естественото обновяване на горските райони - към залесяване се пристъпва само когато има конкретен сорт. Ловците заплащат годишен членски внос от 40 лв (15 лв са за горското стопанство, а 25 - за ловния съюз), както и при всеки лов (60 лв за ловна дружинка). Всяко ловно сдружение плаща на ловците, за да отстрелват хищници. Ловният съюз е неправителствена организация, управлявана от борд.

Местните хора също използват гората за бране на билки и гъби (изискват се разрешителни, ако не е за лични нужди).

Какво се знае за проекта и очакваните му въздействия:

Районът на бъдещия проект е сравнително малък. Както се отбелязва в ОВОС-а, проектът не се очаква да окаже значително въздействие върху околната среда, ако компанията изпълни всички поети от нея ангажменти. Допълнително, при приключване на проекта се предвиждат дейности по рехабилитация на нарушените терени и компенсирание на загубите (съгласно Плана за закриване и рекултивация)

Няма пряко засегнато население в региона, тъй като всички земи са от горския фонд, т.е. няма частни собственици.

Чувства се добре информиран, като ползва информация от информационния център в Крумовград; прави и собствени проучвания от любопитство.

номер 5

Заинтересовано лице: Жител на Победа

Дата: 4 .06. 2014

Място: Победа

Наблюдения:

Селото е разположено покрай пътя за достъп до бъдещия проект откъм Крумовград. Пътят до селото е асфалтов и във видимо добро състояние. Съседните къщи и зеленчукови градини са добре поддържани. Около селото има ниви с тютюневи насаждения. Къщите разполагат с кладенци. Екипът ни разговаря с един жител на селото - 81-годишен човек, роден и израсъл тук.

Заклучения от консултацията:

Лицето е родено и цял живот живяло в Победа. Етнически турчин, синовете му понастоящем живеят в Турция. Пенсионер, с месечна пенсия от 300лв. Живее сам, съпругата му е починала преди 3 години и е погребана в селското гробище близо до селото. Къщата му е електрифицирана (надеждно ел.снабдяване); в градината има кладенец.

В селото или наблизо няма магазини; поръчва си по телефона продукти за доставка. Доставките са всяка седмица и са надеждни. Пенсията му стига да покрива нуждите си.

В селото живеят 10-15 души.

Районът е много приятен - въздухът е свеж, питейната вода е с добро качество. Човекът е в добро здраве. Няма здравословни проблеми и не му се налага да ходи до болницата.

Информация и притеснения относно проекта

Човекът, с когото разговаряхме, знаеше за проекта и бе на мнение, че е добра възможност за развитие на региона, тъй като ще се открият нови работни места. Той нямаше страхове или притеснения относно проекта, "за разлика от останалите хора в региона". Спомена, че в селото има едно домакинство, което е срещу проекта.

номер 6

Заинтересовано лице: Жител на Синап

Дата: 4 .06. 2014

Място: Синап

Наблюдения:

В селото има около 10 къщи. Болшинството от къщите в махалата изглеждат изоставени, но не са порутени. Махалата се намира в долина, в която не се обработва земеделска земя. Разговаряхме с двама души, и двамата живеят в Турция през зимните месеци, но се връщат в България за пролетно-летния сезон. Има уловен извор, който се ползва за битово-питейни нужди. Пътят до селото е тесен и в сравнително добро състояние.

Заклучения от консултацията:

Лицето е родено в Синап и винаги е живяло тук. Работило е като начален учител в Звънарка (понастоящем е пенсионер). Идва по тези места само през летните месеци, тъй като семейството му живее в Турция, между Анкара и Истанбул (етнически турчин). Спомена, че началното образование в България е било на много добро ниво преди години.

Сподели, че винаги е брал билки и гъби, и се е разхождал (както продължава да прави) за удоволствие из близките хълмове, включително Ада тепе. Информира ни, че регионът е с богата история, включително че има римска крепост.

Къщата му в Синап е снабдена с ток, но не е свързана с ВиК мрежата. Преди години е имало планове да се прокара тръбопровод от близък сондаж и дори са били направени подготвителни работи, но правителството се е сменило и проектът е пропаднал. Сега използват сондаж в градината.

Информация и притеснения относно проекта

Спомена, че е имало много дебати през годините дали проектът ще стартира или не. Имало е въпросници, проучвания и знае, че проектът е одобрен. При разходките си из близките местности се е срещал с геолозите и археолозите, работещи по проекта и е разговарял с тях за него, така че знае за проекта от непреки източници. Сподели, че компанията винаги се е отнасяла с месните хора по подходящ начин и ги уважава. Лично той чувства, че обича родното си място и че "богатството на съкровищата трябва да остане където си е".

номер 7

Заинтересовано лице: Жители на Битово

Дата: 6 .06. 2014

Място: Битово

Наблюдения:

Екипът ни разговаря с 3 жени (етнически туркини) и един мъж, който се присъедини към разговора, Махалата, която е разположена на единия склон на хълм, осеян с пасища, които се спускат надолу към долината, гледа към Сойка и Ада тепе в далечината. Жените не говореха български и екипът ни използва преводач от турски. Жителите на селото отглеждат животни (овце и едър рогат добитък). Селото изглеждаше по-населено от останалите, които посетихме. Разбрахме, че имат ток, но са без течаща вода или ВиК. Някои хора от селото, които са с деца, използват интернет. Пътят до селото бе в сравнително лошо състояние.

Заклучения от консултацията:

В селото има 16 къщи, от които 8 или 9 са понастоящем обитаеми целогодишно. Жителите на останалите къщи живеят в Турция през по-голямата част от годината. Местните хора отглеждат животни, не се занимават със земеделски труд.

Информация и притеснения относно проекта

Когато ги попитахме дали знаят за какво е проекта, 4-та ни отговориха, че не знаят нищо, но мъжът е бил ангажиран с някакъв вид дейност за компанията и знаеше малко за проекта. Жените потвърдиха, че нямат информация относно компанията, но знаеха, че наблизо има златна руда, която може да се добива.

Жителите на селото не берат гъби в гората.

Когато ги попитахме как биха могли да бъдат повлияни от проекта, жените споделиха, че качеството на въздуха може да се влоши и повдигнаха въпроса за праховите и газови емисии, както и за влошаване на качеството на повърхностните води. Използват се водите на р. Крумовица в долината, които се изпомпват нагоре до селото.

номер 8

Заинтересовано лице: Жители на Сойка (група от 8 мъже и жени)

Дата: 4 .06. 2014

Място: Сойка

Наблюдения:

Селото е отдалечено и до него се стига сравнително трудно. Пътят бе в лошо състояние. Селото се намира на върха на хълм, който гледа към и е непосредствено пред Ада тепе. Къщите в селото са обитаеми, но с доста занемарен вид. Жителите са етнически турци. Жените не говореха български и имаше нужда от преводач от турски.

Заклучения от консултацията:

В селото живеят 5 семейства. Жителите споделиха, че всички те са родени и израснали в това село и цял живот са прекарвали тук, с уточнението, че са пътували до Турция, за да видят роднините си, които са се преместили там през 80-те. Роднините им не им изпращат пари, но поддържат отношения.

Основните им приходи са от отглеждане на животни, тютюн и пчеларство. Излишъкът от произведените зеленчуци се продава. Купувачите идват директно в махалата, за да купуват месо. Въпреки това няма организирана система за продажба на мляко, т.е. няма редовни купувачи.

Жителите водят животните си на паша в края на гората на Ада тепе. Пчелите летят из цялата околност на Ада тепе. Събират билки и гъби в концесионната площ. Всяка билка си има сезон, но няма само един установен такъв. Ада тепе няма някаква специална стойност за жителите. Използва се единствено за паша.

Някои от жителите изглеждаха на пенсионна възраст, но не получават пенсия от държавата.

Здравни въпроси

Ако трябва да отидат до болница, използват тази в Крумовград, като стигат до нея пеша за 25-30 минути или с кола. Често срещаните заболявания за грип, високо кръвно налягане и диабет.

Информация и притеснения относно проекта

Жителите считаха, че извършените сондажни дейности са оказали влияние върху пчелите. Според тях разтворът, използван при сондажите, и остатъкът от него в сондажните дупки, са повлияли върху популацията на пчелите.

Жените знаеха много малко за проекта. Бяха чули за него по време на самите сондажи на Ада тепе. Някои от мъжете обаче бяха чували за проекта. Един от жителите бе добре информиран и знаеше, че съоръженията по проекта ще се изграждат в продължение на 3 години, самият рудник ще се експлоатира за период от 9 години, последвани от още 5 за закриване и рекултивация. Мъжът добави, че ще има 2 взрива седмично със 7 тона експлозив, като самите взривни дейности ще протекат в рамките на 24 часа. Получил е тази информация от кметската администрация преди 2 или 3 години. Имало и кратка брошура с информация. Като изключим това, никой от компанията не е посещавал селото.

Един от мъжете се страхуваше, че взривните дейности могат да предизвикат "изстрелване" на скални отломки във въздуха, както и земни вибрации. Според него при всеки взрив земята ще се разтриса и се притесняваше за психологическите последствия от това. Опасяваше се и че взривните работи ще замърсят с прах района непосредствено до проекта и че големите машини ще вдигат много шум. Останалите жители също изразиха опасения относно ефекта, който проекта би имал върху качеството на водите, което може потенциално да причини заболявания. Хората бяха загрижени, че ако се заустват замърсени води в р.Крумовица, това ще се отрази на целия гр. Крумовград, който няма друго алтернативно водоснабдяване.

Споменаха, че Ада тепе има сантиментална стойност за тях - всеки ден гледат хълма, който намират за красив. Страхуват се, че при старт на минните дейности купувачите на месо и тютюн ще се оттеглят, тъй като ще мислят, че продуктите са замърсени или по някакъв начин засегнати от случващото се.

номер 09

Заинтересовано лице: Жена пастир и жител на Чобанка 2

Дата: 5 .06. 2014

Място: Чобанка

Наблюдения:

В двете махали има приблизително 7 къщи. Почти всички са порутени и в лошо, необитаемо състояние. Всички хора са напуснали селото и заминали да живеят в Турция през 1989/1990, и не са се върнали повече в България (жителите са били етнически турци). Понастоящем едно семейство живее в селото, като ползва назаем къщата от свои приятели. Махалите са под Ада тепе и вероятно са най-близките домове до бъдещия проект. Екипът ни разговаря с жена, която живее в селото със съпруга си и са единствените жители на двете махали. Единствената обитаема къща има зеленчукова градина и ползва близките пасища за паша на добитъка. До махалите се стига по черен път, в сравнително лошо състояние.

Заклучения от консултацията:

Жената и съпругът ѝ са се преместили в Чобанка през 1993 г. Имали са апартамент в Крумовград, в който не са живеели и са взели назаем тази къща от техни приятели, които са се изселили в Турция. Не плащат наем, но когато приятелите им се връщат в България на почивка, се грижат за престоя им. Дъщеря им живее и работи в Гърция. Преместили са се в Крумовград през 1982 от друго малко село в района, на границата с Гърция, когато съпругът ѝ е работил в магазин за мрамор в града. В края на 80-те (през 1987 г. и основно през 1989 г.) приятелите им от Чобанка, заедно с други семейства, заминават за Турция. Жената сподели, че въпреки пенсионната си възраст не получават пенсия от държавата.

Събират гъби, билки, сено и каквото друго успеят от близката околност, включително Ада тепе, и го продават в Крумовград. Гъбите продават на прекупвач. Носят и млечни продукти за продан в Крумовград.

Заобикалящата среда е изключително важна за жената. Тя сподели, че мястото много ѝ харесва и че такава природа не се среща често.

Информира ни, че в къщата ѝ има ток (те са единствената електрифицирана къща в селото), но не е свързана с ВиК мрежа (имат само кладенец).

Какво се знае за проекта:

Жената каза, че е чула за минния проект от други хора. Сподели, че не знае много за проекта и уточни, че не може да опише с думи какви точно чувства изпитва в тази връзка. Каза, че парите инвестирани в проучвателни и сондажни дейности говорят, че компанията няма да се откаже от проекта и ще му бъде даден ход. Не е сигурна на кой точно хълм ще бъде разположен бъдещия проект, но е станала свидетел на множество сондажни дейности по билото (точно над махалата), така че мисли, че рудникът ще бъде там.

Счита, че въздействието на проекта ще касае въздуха и водите, но че не може да каже с точност.

номер 10

Заинтересовано лице: Президент на НПО "Евро генерация", Крумовград

Дата: 5 .06. 2014

Място: Крумовград

Заклучения от консултацията:

"Евро генерация" е НПО, основано през 2008 г. Целевата му група са младежите в Крумовград и схващането, че те трябва да са част от процеса на вземане на решения в града. Основният му фокус на дейност в бил членството на България в ЕС. В него членуват приблизително 30 души. Не се заплаща членски внос, работи се на доброволни начала. Има равен брой мъже и жени, които членуват в НПО-то и всички са над 30-годишни. Има само едно "истинско" НПО в града. Останалите неправителствени институции са различни асоциации и съюзи.

Проблемът в Крумовград е, че хората напускат града. Броят на жителите му рязко е паднал. Надеждата е, че компанията (ДПМ) ще открие работни места и хората ще спрат да напускат града. Президентът на "Евро генерация" сподели, че би искала да види хората да се завръщат в Крумовград след като са завършили образованието си.

Местното население е преди всичко мюсюлманско и затова българският език не се владее добре. Жените имат по-малка роля в обществото, остават на заден план и като цяло са слабо образовани. Няма конкретни уязвими групи - някои хора с различна етническа принадлежност.

Какво се знае за проекта:

Лицето бе добре информирано за проекта и бе с усещането, че в крайна сметка проектът ще стартира. Сподели, че местната общност и компанията са постигнали много през годините и по-конкретно, че ДПМ са променили замисъла на проекта в резултат на обществения натиск. Промененият проект адресира страховете на хората. Фактът, че компанията ще закупи пречиствателна станция за града, ще е "сбъдната мечта" за града.

Хората считат, че въздействието на проекта няма да е на 100% положително или отрицателно. Тя сподели, че тяхната роля като НПО и да упражнят достатъчно влияние, за да спомогнат за реализиране на нещата от самото начало и да имат положително въздействие върху проекта, което ще удовлетвори членовете му.

Според нея хората са адекватно информирани. Въпреки това по-голямата част от населението все още счита, че проектът ще използва цианиди. Хората имат остарели

представи за златодобива. Заяви, че има нужда от открит и честен диалог, така че всеки да може да разбере същността на проекта. Местното население трябва да бъде приобщено към този процес със средства на комуникация като като картички и знаци.

"Компанията е вече част от живота ни и очакванията ни са да имаме добра комуникация".

номер 11

Заинтересовано лице: Бившия и настоящ кмет на Върхушка

Дата: 5 .06. 2014

Място: Върхушка

Наблюдения:

Селото е сравнително модерно (създадено през 1984/5г.), с приблизително 18 къщи с добре поддържани градини. Селото изглежда сравнително заможно. Селото е разположено на хълм с изглед към Крумовград от едната страна, а от другата се вижда Ада тепе в далечината. Имаше много навеси за сушене на тютютн, а съседните ниви бяха с тютюневи насаждения. Бившият кмет бе добре информиран за проекта и е участвал в пътуване до Испания, организирано от компанията. Екипът ни разговаря и с предишния кмет, който е заемал позицията в продължение на 3 години. Тя живее в Сойка и е добре запозната с проекта; разполага с копие от ОВОС.

Заклучения от консултацията:

Жителите на селото берат гъби в гората и билки на Ада тепе. Извеждат животните си на паша в края на гората. В миналото местността Ада тепе се е използвала за отмора и почивка. Твърди се, че повечето домакинства имат крава и отглеждат тютюн и зеленчуци. Някои семейства продават излишъка си от зеленчуци, други отглеждат само за собствени нужди. Тютюнът се изкупува от Филип Морис. В началото на сезона се сключва договор, договаря се цена на килограм и се осигурява разсад.

Никой в селото не се води официално на работа. Говори се, че хората отчаяно се нуждаят от работа.

Средната големина на домакинствата е 5-6 члена, средно с 2 деца на семейство.

Кметът изтъкна, че образованието в по-малките села не е добро, но че училищата в по-големите градове като Крумовград са по-добри. Тя води сина си в училище в Крумовград. Има училищни автобуси, които обаче не пътуват до по-отдалечените селски райони.

Мъжете обикновено се женят на 26-27 години, а жените - на 24-25г. Много рядко се случва жена да роди без брак. Бременностите в тийнейджърска възраст са рядък феномен, тъй като мюсюлманската култура счита това за аморално и следователно няма такъв проблем сред местното население.

В селото има ток. Няколко души имат и достъп до интернет.

Проблемите, които кметът трябва да разрешава всеки ден са много и от различен характер. Хората идват при нея за информация, например за златодобивния проект.

Какво се знае за проекта:

Бившият кмет бе много добре запознат и сподели, че информационният център играе важна роля при предоставянето на информация. За 8 години, през които е бил кмет, се е срещнал с всички представители на фирмата. Впечатленията му от предприятието в Испания са приемливи, но сподели, че не знае как това ще сработи на местна почва. Обясни, че генералният мениджър на компанията е поел ангажимент, че рудникът ще отговаря на европейските стандарти.

Бившият кмет сподели, че не знае как ще бъде повлияно селото от минните дейности, въпреки че лично е видял как работи едно такова предприятие в Испания.

Кметът не знаеше какво ще е въздействието върху заобикалящата социална среда. Тя сподели, че е била предоставена достатъчно информация по проекта и че копие от ОВОС е било изпратено до кметската администрация.

Повдигнати въпроси/ тревоги:

Жителите очакват старта на проекта, тъй като се очаква той да открие нови работни места. Бе повдигнат въпроса доколко стабилни са селските къщи, за да издържат на вибрациите от взривните работи в рудника. Бе споменат "сеизмичния" ефект от взривовете.

номер 12

Заинтересовано лице: 4 жители на Щърбина

Дата: 5 .06. 2014

Място: Щърбина

Наблюдения:

Махалата се състои от 7 къщи, разположени от двете страни на пътя. Някои бяха обитаеми, други - не, но в умерено добър вид. Пътят до махалата бе във видимо добро състояние. Къщата, до която спряхме, имаше около 10 кошера и мъжете сортираха голямо количество гъби (пачи крак), наскоро набрани наблизно.

Заклучения от консултацията:

Домакинствата събират гъби в близката гора. Не ходят до Ада тепе, тъй като там ходят много други гъбари. Знаят по-добро място. После носят гъбите в Крумовград и ги продават на купувач за 1,5 лв за килограм гъби. Това не е основния им доход; правят го за удоволствие.

И четиримата мъже се занимават със земеделие, отглеждане на тютюн, животни (единият отглежда кози, друг имаше крави; излишъкът се продава). Отглеждат и тютюн. Продават мед (10/15лв за килограм мед)

Има 3 къщи с 3 семейства, които са постоянните жители, и още 4 семейства, които лятото се връщат от Турция (всички са етнически турци). В селото има 3 деца, които ходят на училище в Крумовград. Пътуват с училищния автобус, който ги взема от селото.

Какво се знае за проекта:

Знаеха за проекта, без да имат точна информация. Един от мъжете бе посещавал информационния център в Крумовград и по всяка вероятност познаваше Самир, служител на ДПМ. Друг човек е бил нает от ДПМ като изпълнител в рамките на програмата за сондажни проучвания. Според хората махалата се намира на приблизително 2,5 км от Ада тепе по права линия. Считат, че проектът ще окаже въздействие върху тях като замърси околната среда и ги лиши от селскостопанската им дейност (посеви, добитък и пчели).

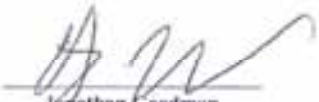
Повдигнати въпроси:

Попитаха дали екипът ни знае нещо за пръскане с пестициди, тъй като пчелите са чувствителни към тях. Понастоящем няма проблеми, свързани с пчелите.

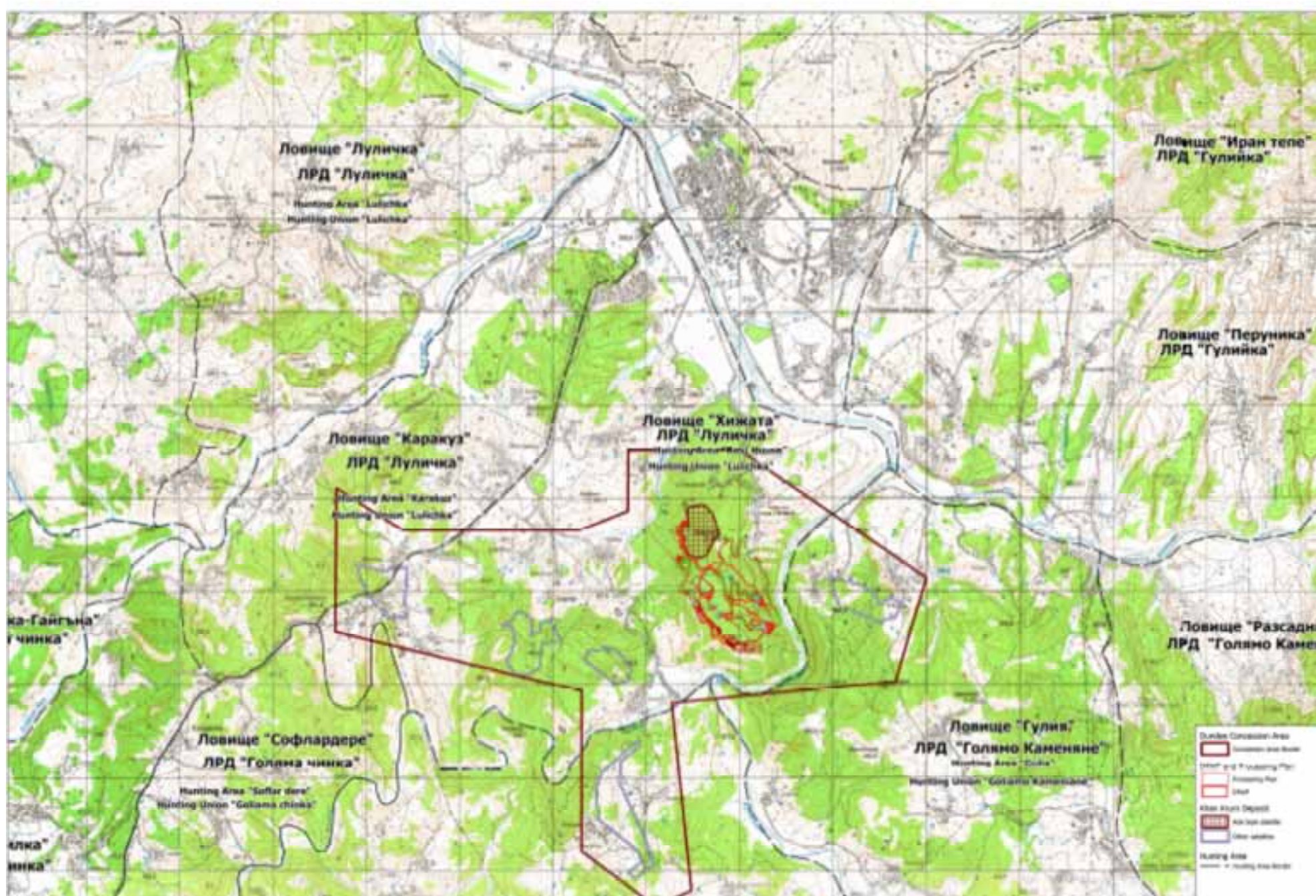
9.3 Приложение В: Дънди Прешъс Металс Инк Политика за околна среда и устойчиво развитие

 <p>Одобрено: Approved by: Adrian Goldstone- V.P., Environment & Sustainable Development</p> <p>DUNDEE PRECIOUS METALS INC.</p>	
В сила от: 3 ноември 2006 г	Effective: November 3, 2006
ПОЛИТИКА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ	ENVIRONMENT AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT POLICY
<p>„Дънди Прешъс Металс“ Инк. (ДПМ) ще продължи да оправдава доверието на своите акционери и развива дейности в съответствие с най-високите стандарти за етичност в работата и общественото поведение. С такава цел компанията е разработила и въвела набор от политики и процедури, които очертават начините за постигане на приетите стандарти. Настоящият документ обобщава основните елементи на политиката на ДПМ по отношение на околната среда и обезпечаване на устойчиво развитие. Политиката е комплекс от конкретни разработки и отчети, като целта на настоящия ебит вариант е осигуряване подкрепата на всички участници в нашите дейности към ангажиментите на компанията за устойчиво развитие и опазване на околната среда, по начин, по който изпълняват останалите свои ангажименти.</p>	
<p>Опазване на околната среда:</p> <ul style="list-style-type: none"> ДПМ с всичките си дружества се ангажира да развива дейностите си по начин, който е максимална степен използва възможностите за опазване на околната среда и свежда до абсолютен минимум екологичния риск и въздействия; ДПМ се ангажира да извършва дейностите си в пълно съответствие с приложимите закони, подзаконови актове, норми и стандарти; ДПМ осъзнава, че в някои случаи поставя ново начало и трябва да приеме разходи за модернизация на системи за добив и преработка на природни ресурси, управление и законност, в съответствие с най-високите стандарти, компанията поема съответните с това отговорности за обезпечаване на оптимални ползи за местното население и се ангажира с изпълнението на настоящата политика. 	<p>Environment:</p> <ul style="list-style-type: none"> DPM and its subsidiary businesses will operate in such a way as to maximise the environmental management opportunity existing in mineral development projects and operations and minimise the environmental risks and effects DPM will ensure compliance with applicable laws and regulatory controls. DPM understands that we may be operating in areas and countries where we take a leadership and stewardship role with respect to modern mining technology, management, and law and where there will be significant benefit from our presence and will apply this policy accordingly.

<ul style="list-style-type: none"> • Някои нормативни изисквания и стандарти са специфично обусловени от конкретния вид производство и в този смисъл те ще се отразяват в плановете за цялостна експлоатация на находищата. Въпреки това, ДПМ ще приеме основни принципи на най-добрите практики при управлението на техническите и екологични аспекти на своите проекти. Тези принципи ще са валидни и ще се прилагат навсякъде, където ДПМ развива дейности, независимо от специфичните нормативни, социални, физически и природни реалности на дадена страна. • Дейностите на ДПМ ще са предмет на постоянен контрол и оценка и ще следват принципа за постоянно усъвършенстване чрез открито и коректно отношение към всички участници. За целта, към настоящата политика ще се разработят конкретни мерки и стъпки, въз основа на които ще отчитаме своите резултати. • ДПМ приема управлението на околната среда за своя основна дейност и приоритет, наред с управлението на добива и преработката. • Политиката по опазване на околната среда ще се прилага и изпълнява във всички етапи на проекта, по време на строителството, експлоатацията, закриването и рекултивацията и ще бъде неразделна част от процеса на оценяване на нови бизнес възможности. • Политиката по опазване на околната среда ще бъде обезпечена с необходимите финансови и човешки ресурси и системи на управление. • ДПМ се ангажира да запознае всички свои служители и подизпълнители с политиката по опазването на околната среда и да осигури нейното приемане, разбиране и изпълнение, както и осъзнаването на свързаните с това отговорности. 	<ul style="list-style-type: none"> • Certain standards and requirements will be specific to each operation and outlined in comprehensive "Life-of-Mine" plans, however we will also adopt bottom line best practice approaches to environmental management, engineering, and protection which will be applied evenly across the business independent of the regulatory, social, physical, and/or natural environment. • We will audit and evaluate our performance, follow the principle of continuous improvement, and openly and honestly engage with stakeholders and outline the detail of this policy and report our results. • Outstanding environmental management will be regarded as a core business activity alongside outstanding minerals development and production operations. • Environmental policy will be applied at all stages of project development, operation and closure and be incorporated into the process of evaluating new business opportunities. • Environmental policy will be adequately supported with funding and appropriate financial instruments, management systems, and internal resources. • DPM will ensure that all employees and contractors are aware of and accept environmental policy and understand the obligations they have to ensuring compliance with the policy.
<p>Устойчиво развитие:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ДПМ с всичките си дружества признава и приема целите на компанията да развива дейности, които са финансово устойчиви в дългосрочен план, съвместими са с целите на местните общества за постигане на устойчиво развитие и икономически и социален план, във всички региони и държави, където 	<p>Sustainability:</p> <ul style="list-style-type: none"> • DPM and its subsidiary businesses recognise our own goal of creating a business that is financially sustainable in the long term, is consistent with the goals of the communities and countries in which we are hosted and operate for creating self sustaining economies and societies.

<p>човешките ресурси, които носят трайно удовлетворение и благополучие на служителите на компанията и техните семейства..</p> <ul style="list-style-type: none"> • ДПМ се ангажира да прилага всички свои бизнес практики в съответствие с най-високите стандарти и принципи на етичност и прозрачност. 	<p>long term well being of our employees and their families.</p> <ul style="list-style-type: none"> • All of DPM's business practices will be conducted with the highest standards of ethics and transparency.
<p>Обръщам се към вас с молба, независимо дали сте наш служител или подизпълнител, да приемете настоящата политика и направите всичко за насърчаване на нейното изпълнение и успешно осъществяване.</p>	<p>I ask that whether you are an employee, contractor or other stakeholder in our business that you take ownership of this policy and ensure that you and others continue to foster its successful implementation.</p>
 Jonathan Goodman President & Chief Executive Officer	<p>April 13, 2007</p> <p>_____ Data / Date</p>

9.4 Приложение Г: Карта на ловните терени

9.5 Приложение Д: Методология за проучване на домакинствата

Проект "Крумовград"

Методология за събиране на данни за съществуващото социално-икономическо състояние

Обосновка

Целта на проучването въз основа на събрани данни за съществуващото състояние е да се добие представа за социално-икономическия контекст в района, който ще бъде повлиян от изпълнението на проекта преди неговия старт. Това позволява да се направи емпирично измерване (на база на възможните положителни и негативни ефекти) за други проучвания, като например оценка на социалното въздействие. Данните за съществуващото състояние се разглеждат (съотнасят) към един бъдещ контекст, при наличието или липсата на проекта. Анализът на тези два проектни сценария "преди и сега" разкрива какви са потенциалните въздействия. Този изходен документ ще подпомага ДПМ и при мониторинга на въздействието и мерките за ограничаването му, след като проектът е вече стартирал.

Обща информация

През 2004 е разработено първоначално проучване на домакинствата, което е част от социално-икономическия анализ на "Витоша рисърч" на района, който ще бъде повлиян при осъществяването на проекта. Предложено е това проучване на домакинствата от 2004 да се използва като платформа, над която да се надгражда, тъй като то съдържа ценна информация в области като здравеопазване и образование, която може да се включи в актуализираните изходни данни за проекта. В допълнение, данните от 2004 могат да се сравнят с новите такива и така да се открият съществуващите тенденции.

Предложението е към методологията за събиране на данни за съществуващото състояние да се приложи както количествена, така и качествена методология на изследователската дейност. Идеята е да се изведат надеждни констатации и да се придобие по-задълбочено разбиране на местния контекст чрез триангулация на изследователските методики. Изследването включва проучване на домакинствата на база избрани социално-икономически теми, като резултатите от него ще бъдат измерени количествено и анализирани. Целта е да се открият евентуални тенденции или аномалии, които след това да се обсъдят и където това е възможно, да се сравнят с данни на национално ниво. Качествените данни се събират чрез персонални интервюта на основни осведомители, полу-структурирани интервюта и разпределяне на ресурсите. Работи се и с фокус групи, като се използва принципа на участието.

Пример

Докладът за обхвата от 2004 г. е използван за идентифициране на основните потенциални положителни и негативни социално-икономически въздействия върху населените места около бъдещия минен проект, както и Крумовград (виж Доклад за обхвата за първоначалното идентифициране на въздействието). Около бъдещия проект са разположени хипотетични зони, които да подпомогнат оценката на социалното въздействие и да я доразвият по отношение на идентифицирането и анализа на значимостта на потенциалните въздействия върху местното население, като например шум и вибрации, и лишаването им от подходящи за отдиш места сред природата, наред с други социално-икономически въздействия. Въз основа на тези потенциални въздействия е решено, че изброените по-долу местни общности са целевото население (домакинства) на проучването. Възможно е обаче то да открие и други подходящи местни общности, които да трябва да бъдат включени в него.

Проучването се провежда основно в следните села/ махали:

• Чобанка 1 и Чобанка 2	• Звънарка
• Сойка	• Лозино 1
• Победа	• Лозино 2
• Белагуш	• Лозино 3
• Кременик	• Щърбина
• Копривник	• Кокошар
• Скалак	• Лабово
• Синап	• Белоок
• Къпел	• Пазач
• Битово	• Едрино
• Дъждовник	• Изгрев
• Тайник	• Крумовград
• Върхушка	

Методология за подбор на домакинствата, които да участват в проучването

Населени места в минни региони

Прави се представителна извадка на всяка една общност в района на бъдещия проект на база общ брой жители в нея, както и извадка с минимален размер, с цел да се постигне обичайно използвания доверителен интервал от 90%, със съответстваща допустима грешка от 10%. Отчитайки, че местните общности на практика представляват отделни съвкупности от малки махали и села, при изчисляването на размера на извадката се използва общия брой "реално" население на всички махали и села взети заедно.³⁵

³⁵ Реалният брой жители се различава сериозно от броя на регистрираните жители. При предишни проучвания на обхвата и други изследвания, изготвени за ДГМ, е установено, че голяма част от жителите пребивават и в Турция и пътуват до България на сезонен принцип, или пък са изоставили имотите си и се връщат в България само от време на време.

ЗАДАНИЕ ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА
ПРОЕКТ ЗА ДОБИВ И ПЕРЕРАБОТКА НА ЗЛАТОСЪДЪРЖАЩИ
РУДИ, ОБЩИНА КРУМОВГРАД, БЪЛГАРИЯ юли, 2014 г

На база на окончателния размер на извадката са изведени пропорционални коефициенти, за да се определи колко проучвания на домакинствата да се направят във всяка махала.

Въз основа на това предлагаме следните цифри:

Таблица 1: Размер на извадките за местните общности и Крумовград

Брой жители				Размер на извадката	Съотношение на проучванията, които трябва да се проведат във всяка махала
Град/село	Махала	Бр.жители	Бр.жители		
		регистрирани жители	действително живеещи		
КРУМОВГРАД		6183	4 662	67	67
КВАРТАЛ ИЗГРЕВ		1 174	1 174	65	65
ОВЧАРИ / OVCHARI	Тайник/Taynik	31	27	49	8
	Битово/Bitovo	120	44		13
	Сойка/Soyka	30	18		5
	Въхрушка/Varhushka	150	62		18
	Чобанка 1/Chobanka 1	50	0		
	Чобанка 2/Chobanka 2				
	Синап/Synap	40	18		5
ЗВЪНАРКА/ZVANARKA	Звънарка цент./Zvanarka center	211	75	47	23

	Лозино 1/Lozino 1	20	10		3
	Лозино 2/Lozino 2	110	50		16
	Лозино 3/Lozino 3	30	15		5
ДЪЖДОВНИК/DAJDovNIK	Дъждовник/Dajdovnik	89	45	29	28
	Къпел/Kupel	10	1		1
ЕДРИНО/EDRINO		342	380	58	58
МАЛКО КАМЕНЯНЕ/MALKO KAMENYANE	Ладово/Ladovo	50	25	19	19
КЪКЛИЦА/KAKLITSA	Щърбина/Shtarbina	50	20	16	16
СКАЛАК/SKALAK	Кременик/Kremenik		12	24	8
	Победа/Pobeda		15		10
	Белагуш/Belagush		0		
	Скалак/Skalak		9		6
	Копривник/Koprivnik		0		
Къклица/ Къклица	Кокошар		18	15	15
Гулия/ Gulia	Белуук		30	29	18
	Пазач		18		11
				Общо	418

Информационни източници:

Община Крумовград - брой регистрирани жители в Крумовград и Изгрев и в

ЗАДАНИЕ ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПРОЕКТ ЗА ДОБИВ И ПРЕРАБОТКА НА
ЗЛАТОСЪДЪРЖАЩИ РУДИ, ОБЩИНА КРУМОВГРАД, БЪЛГАРИЯ юли, 2014 г

селата Звънарка, Сърнак, Овчари, Едрино, Дъждовник;
Кметове на махали - информация за реалния брой жители
Предоставени на АМЕК (юни 2014) на екипа, изготвящ
Доклад за обхвата

Извадка от Крумовград и Изгрев

Поради големия брой население в Крумовград и Изгрев в сравнение с малкото население на селата и махалите около бъдещата производствена площадка, е възможно резултатите от проведените изследвания в Крумовград и Изгрев да изкривят цялостните резултати. Затова предложението е тези групи данни да бъдат представени отделно от данните за населените места около площадката на проекта. Методологията на изследването е базирана на минимален обем на извадката, така че да се постигне обичайното ниво на доверие в резултатите - 90% и съответно с граница на грешка 10% на базата на действителния брой на населението. Крумовград е разделен на страти (фиг Фигура 1) и броят в извадката също е разделен на шест страти (виж Таблица 2 и Таблица 3).

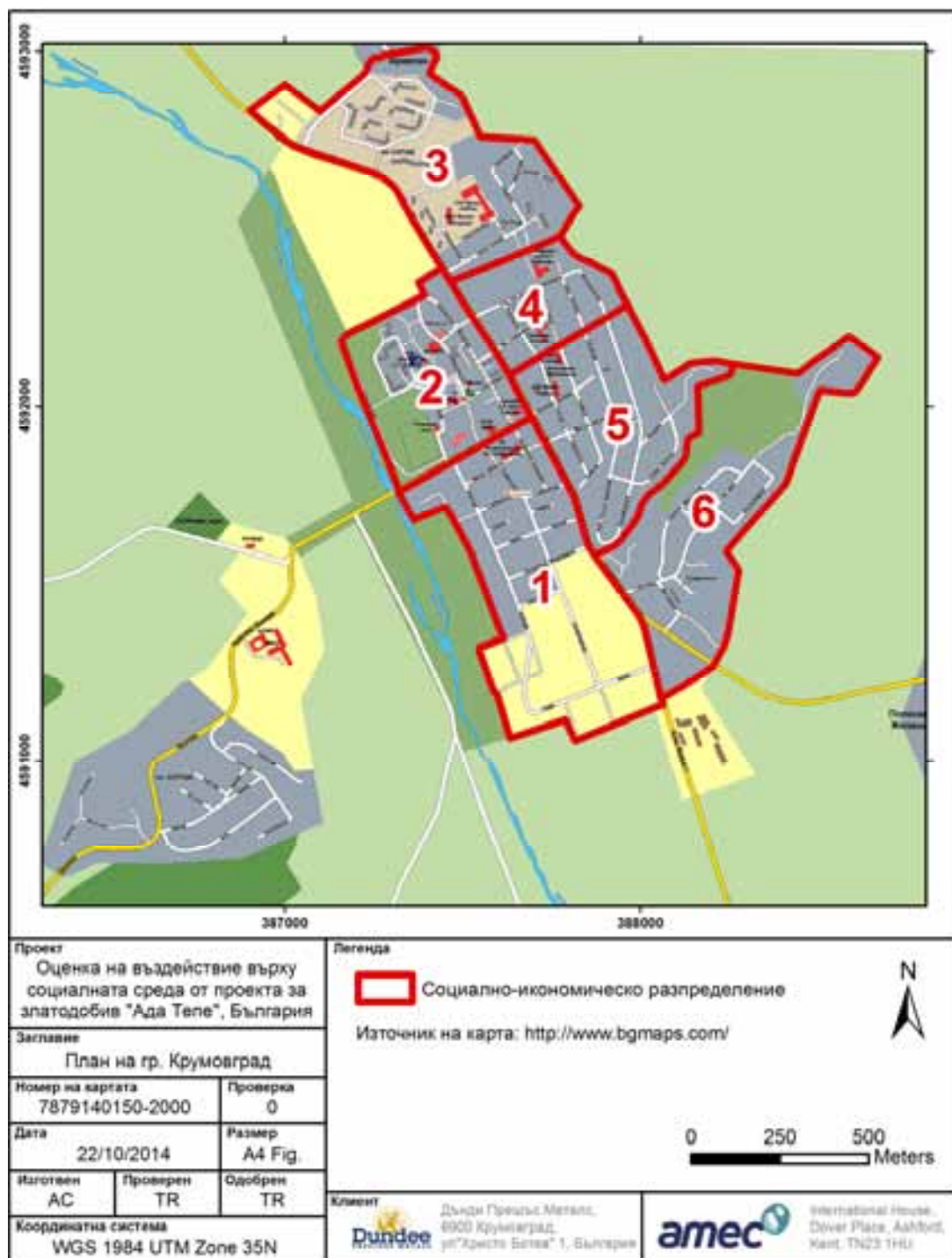
Страта	Размер на извадката
1	11
2	11
3	11
4	12
5	11
6	11
Общо	67

Таблица 2:

Размер на извадките за Крумовград (виж Таблица 1)

Таблица 3: Размер на извадките за Изгрев (виж Таблица 1)

Изгрев	65
--------	----

Фигура 1: Карта на града с очертани страти

Подбор на домакинствата

За всички домакинства се прилага метод на случаен подбор.

Потенциални ограничения

Отчита се фактът, че селата и махалите около площадката на проекта имат определен брой регистрирани жители в домакинствата. Въпреки това е добре известно (и е установено чрез наблюдения на подготвителния екип), че редица къщи не се обитават постоянно. В този смисъл се очаква, че независимо от изчисления брой къщи, които трябва да влязат в извадката (къщите включени в Таблицы 1, 2 и 3), изследователският екип вероятно може да установи, че реално обитаемите къщите не са достатъчно, за да се проведе изследването. Освен това се отчита, че някои домакинства може да откажат да участват в изследването.

Изследванията се провеждат през летните месеци - юли и август, и следователно се очаква на база на констатациите от подготвителното изследване (scoping study), че хората би трябвало да са се върнали от Турция в България за лятото. Независимо от това, за се реши въпроса с евентуалното ограничение, което би могло да възникне тук, изследователският екип предварително трябва да се допита ди жител от всяка махала, за да разбере кои къщи са обитаеми в момента. Става ясно, че някои махали имат прекалено малко домакинства с постоянни жители, така че предложението е да има вариант, при който въпросникът да може да се попълва от самото домакинство [без помощта и присъствието на изследовател] и да бъде изпратен или предаден на ДПМ в определено срок. Така може да се забави процеса на изследване, и освен това по този начин трябва да се разчита на домакинствата да попълнят въпросника самостоятелно, което от своя страна може и да не е много надежден вариант. Освен това, предложението е, в случай че друга махала на дадено село има повече обитаеми къщи, тогава да се извърши алтернативно проучване в обитаемата махала, и резултатите от обитаемата да се използват като заместител на по-малко обитаемата.

Изследователските екипи трябва на моменти да проявяват гъвкавост, когато изследват домакинствата, защото е възможно по време на посещението на екипа хората да са на полето или на работа (ако е в работно време). В този смисъл, предложението е изследователите да се върнат отново по друго време, различно от часа на първото посещение, ако при първото посещение не успеят.

Извършване на изследването

Предложението е изследователският екип да се състои от един интервюиращ плюс един преводач от турски език, тъй като подготвителните изследвания установиха, че в населените места около бъдещата площадка има етническо турско население и голяма част от това население не говори или не разбира български.

Преди да започне полевата работа, предложеният въпросник за домакинствата трябва задължително да се подложи на пилотен тест. Следователно, предложението е всеки от интервюиращите да интервюира отделно домакинство и

да записва резултатите. Трябва да се извърши въвеждането на данните от резултатите и всички аномалии в записването на информацията или неясноти по задаваните въпроси също трябва да бъдат документираны. Трябва да се проведе работен семинар с интервюиращите, така че интервюиращите да имат форум да споделят какви впечатления имат от задаването на въпросите, кои въпроси са вършат работа и кои не, кои въпроси трябва да бъдат формулирани наново и т.н. Освен това, на същия семинар специалистът по анализ на въведените данни трябва да сподели какви аномалии е установил в данните. На тази база на споделеното трябва да бъде адаптиран въпросникът. За момента, предложението е да имаме въпросник в писмен вид (на хартия).

Контрол на качеството

Макар че се касае за изследване на домакинства, предложението е координаторът на изследването да извършва от време на време "проверки" на интервюиращия като сяда заедно с интервюиращия и интервюираните, за да контролира как се провежда изследването и да се увери, че въпросите се задават точно и се дава възможност на интервюираните да говорят. В последствие трябва да се проверява въвеждането на данни на ежедневна база, например да се сверяват въведените данни от определен брой домакинства и съответно да се взимат мерки при установяване на аномалии. Във въпросника е добавен още един раздел (в края) с цел отразяване на механизмите за контрол на качеството.